

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1943, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 244 (14.074)

Trst, petek, 29. novembra 1991

Predsednik republike ne odstopa

RIM — Predsednik republike se obvezuje, da bo svoj mandat v službi države izvajal vse do njegovega naravnega izteka. S to izjavo je šef tiskovnega urada Kvirinala sinoči dokončno opravil z govoricami o morebitnem odstopu Francesca Cossiga med potekom vsedržavne konference Krščanske demokracije v Milanu, ki jih je kako uro prej razširila neka tiskovna agencija in ki so takoj močno odjeknile tako v Rimu, kot na prizorišču skupščine KD.

Vest o morebitnem odstopu, ki so jo vsi strankarski veljaki sicer označili kot skrajno malo verjetno, je na demokrščansko plateau v centru Mirafiori kljub vsemu učinkovala kot mrzla prha. Šele čez poldrugo uro, ko je s Kvirinala prispelo zanikanje agencijske vesti, se je ozračje med udeleženci konference sprostito.

Medtem ko je predsednik DSL Rodotà (sicer prenatrpan) že opozarjal, kako težo da ima iniciativa njegove stranke po Cossigovi obtožbi in so se njegovi kolegi reformisti spraševali, kako naj se obnašajo, je nov glas v predsednikovo zaščito prišel s sestanka vodstva PSI. Craxi je namreč ostro nastopil proti »vse bolj motnem ozračju«, v katerem je pač moglo priti tudi do »neverjetne agresije do predsednika republike«.

V milanskem centru Mirafiori se je včeraj začela konferenca KD *Za De Mito mora stranka takoj v akcijo za preureditev države*

Vsedržavna konferenca, ki se je udeležuje več kot 2.500 delegatov ima na dnevnem redu analizo razmer v stranki in položaja v državi

MILAN — Z uvodnim poročilom predsednika stranke Ciriaca De Mite se je včeraj popoldne v milanskem centru Mirafiori začela vsedržavna konferenca Krščanske demokracije, ki se je udeležuje več kot 2.500 delegatov, okrog 500 novinarjev in mnogo uglednih gostov, med njimi predsedniki državnih velikanov IRI Nobili, ENEL Viezzoli in STET Agnes, generalni direktor RAI Pasquarelli, od znanih tv obrazov pa tudi Pippo Baudo in Gigi Marzullo.

Pred De Mitovim nastopom so si delegati ogledali video o dosežkih povojne Italije pod demokrščanskim vodstvom, ki je temeljilo na štirih temeljnih izbirah: atlantsko zaveznitvo, javni red, antikomunizem in ovrednotenje srednjih slojev družbe. Ti dosežki sedaj izgubljajo vrednost - je opozoril De Mita - tvegamo vračanje k avtoritarizmu in dolžnost KD je, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tajnik KD Forlani in predsednik De Mita pred začetkom včerajšnje vsedržavne konference

Pomemben sklep na včerajšnjem nemško-italijanskem vrhu v Bonnu Italija in Nemčija bosta priznali do božiča Slovenijo in Hrvaško

BONN — Italija in Nemčija si bosta prizadevali, da do priznanja Slovenije in Hrvaške pride še pred božičem ali kvečjemu do novega leta. Če se Evropska skupnost o tem problemu ne bo zedinila, bosta obe državi priznali Slovenijo in Hrvaško tudi brez soglasja ostalih evropskih partnerjev. To je eden od glavnih sklepov, ki so jih predstavniki italijanske in nemške vlade sprejeli na vrhu v Bonnu.

Andreotti je poudaril, da je Italija od vedno iskala rešitev spora v Jugoslaviji po miroljubni poti in s pogajanjem, obenem pa je predsednik italijanske vlade povedal, da Italija podpira sklep varnostnega sveta OZN, da pošlje modre čelade v Jugoslavijo.

Na sliki (telefoto AP): Kohl in Andreotti pred srečanjem v Bonnu

Ob otvoritvi škofovske sinode za Evropo Papež Wojtyła molil za mir v Jugoslaviji

VATIKAN — »Razumevanje, medsebojno odpuščanje, iskanje enotnosti med kristjani v Evropi od Atlantika do Urala in od Sredozemskega morja do Severnega pola naj postavi temelje za novi evangelij na starem kontinentu.« S temi besedami se je papež Janez Pavel II. v cerkvi sv. Petra (na sliki AP) obrnil na 134 »očetov«, ki so sprisostvovali svečani maši ob začetku posebne škofovske sinode za Evropo.

Med obredom pa so prisotni tudi molili za mir v Jugoslaviji in za to, »da bi voditelji držav v novi Evropi, osvobodjeni ideoloških spon, končno sprejeli take politične in gospodarske ukrepe, ki bodo omogočali enotnost in sodelovanje med osebami in narodnostnimi skupnostmi in istočasno pri tem spoštovali vso njihovo različnost.«

Kriza v Gorici: župan Scarano sinoči odstopil

NA 8. STRANI

□ □ □

Policija osvobodila 17-letnega ugrabljenca

NA 12. STRANI

Srbski teroristi vzeli na muho De Michelisa?

BERLIN — Po pisanju enega izmed berlinskih dnevnikov naj bi bil tudi italijanski zunanji minister Gianni De Michelis na spisku oseb, ki bi jih bilo treba po mnenju srbskih teroristov »odstraniti«. Časopis se pri tem sklicuje na nemški zvezni kriminalni urad v Wiesbadnu, ki pa tega za zdaj še ni potrdil. Z De Michelisom se tako še podaljša seznam politikov iz držav Evropske skupnosti, ki so jim v zadnjem času grozili srbski teroristi.

Glasnik tega urada Hans-Georg Fuchs pa je izjavil, da je na tem seznamu na prvem mestu nemški zunanji minister Genscher, za njim pa sta še njegova kolega iz Francije in Nizozemske Dumas oziroma Van Den Broek. Vsi naj bi bili »krivi«, ker so javno govorili o možnosti priznanja Slovenije in Hrvaške, v vojni pa so se postavili na stran Hrvaške. Fuchs je še dejal, da za zdaj še niso odkrili, ali gre za prazne govorice ali pa za konkretne grožnje.

Kot trdi berlinski dnevnik, pa naj bi dva domnevna srbska terorista, neki 39-letni možki in neki pravoslavni duhovnik, tudi že pripravljala uboj Genscherja v Wuppertalu.

Zvezna in srbska vojska krepita ofenzivo na področju Osijeka in Vinkovcev

Drugod na Hrvaškem premirje drži Polemike v zvezi z modrimi čeladami

PARIZ, ZAGREB — »Tako, ko bodo pripravljene vse tehnične in operative podrobnosti za odhod modrih čelad v Jugoslavijo, bom zahteval zeleno luč od varnostnega sveta. Do tega pa lahko pride že v štirih ali petih dneh,« je včeraj po koncu delovnega kosila s francoskim predsednikom Mitterrandom včeraj v Parizu izjavil generalni sekretar OZN De Cuellar.

Prav v zvezi s predvidenim prihodom mednarodnih mirovnih enot na krizna področja pa je na Hrvaškem že prišlo do polemik. Predsednik Tudjman je sicer izjavil, »da Hrvaška ni imela druge izbire, saj sama ni imela dovolj moči, da bi odgovorila agresorju,« zato pa javno mnenje tega ni sprejelo s posebnim navdušenjem. To se odraža tudi v pisanju hrvaškega tiska, ki se sprašuje, če modre čelade res predstavljajo željeno jamstvo za mir, precej pripomb pa je tudi na morebitno sestavo teh enot. Tako na primer »Vjesnik« nasprotuje prisotnosti italijanskih vojakov v teh enotah, to nasprotovanje pa povezuje z dogodki med 2. svetovno vojno. »Hrvaška ima pravico, da pove, če so dobrodošli predstavniki tistih držav, ki so v bližnji preteklosti bile med okupatorji,« je zapisal zagrebški dnevnik. Vjesnik pa se s tem v zvezi še sprašuje, če ne bi morda italijanski vojaki v Dalmaciji povzročili napetost in kot podkrepitev navaja domnevno izjavo nekega italijanskega opazovalca ES, »da zvezna vojska z vso pravico brani Srbe pred hrvaškim pogromom.«

Za Hrvate pa so vprašljiva tudi področja, na katera naj bi mirovne enote prišle. Zagreb bi jih želel na administrativnih mejah Hrvaške s Srbijo in BiH, toda kot vse kaže,

bodo modre čelade poslane na krizna področja, kar pa po mnenju Hrvaške lahko tudi pomeni, da se bodo sile OZN nehoti spremenile v ščit pred zveznimi in srbskimi enotami ter tako dejansko garantirale »nedotakljivost« ozemelj, ki so jih Srbi osvojili z vojaško silo.

Na vojaškem področju štirinajsto premirje v glavnem drži, kar pa ne velja za področja okoli Osijeka in Vinkovcev, ki sta očitna naslednja cilja zvezne in srbske vojske. Tanjug je poročal tudi o bojih pri Novi Gradiški, po trditvah jugoslovanske tiskovne agencije pa naj bi v sredo v bojih pri Lipiku padlo trideset Hrvatov. Drugod je bilo mirno, trajekt Paladio pa je včeraj zaključil svojo mirovno misijo in na Reko pripeljal približno 900 beguncev iz Dubrovnika. Ob tem velja povedati, da je bila to že sedma italijanska misija, prvič pa je bila izvedena s civilno ladjo, ki je še nekaj mesecev od tega redno plula med Trstom in Dubrovnikom.

Včeraj se je tudi zvedelo, da je direktorica vukovarske bolnišnice Vesna Bosanac, ki je v nemogočih razmerah organizirala nujne medicinske pomoči prebivalstvu Vukovarja in postala eden od simbolov odpora tega hrvaškega Stalingrada, zaprta v Sremski Mitrovici. Za njo se je namreč izgubila vsaka sled, ko so jo zvezne enote 18. novembra aretirale.

Iz Vukovarja pa je včeraj prišla še ena grozljiva vest o odkritju dveh skupinskih grobov, v katerih naj bi bilo po trditvah hrvaške TV približno 450 trupel, od katerih naj bi jih 150 že identificirali, za drugih 300 pa naj bi srbski zdravniki, ki so zdaj v Vukovarju, zahtevali sodelovanje hrvaških oblasti.

Položaj hrvaške protiletalske obrambe v okolici Siska (Telefoto AP)

● Za De Mito

NADALJEVANJE S 1. STRANI
nemudoma poseže za institucijsko preureditev države in začne svojo lastno avtoreformo. De Mitoova analiza italijanske krize je nepopustljiva, čeprav pušča prostor tudi upanju za »novo zoro z novimi barvami«.

Neposredno po porazu v Bresciji, v zaostreni politični situaciji in ob strnjenem napadu na KD z vseh strani De Mita pač ni skrival zaskrbljenosti. Italijanska kriza se zanj začena s terorizmom, ki ga je demokratična solidarnost sicer premagala, a se je takoj nato potuhnila. V sedemdesetih letih ga je najprej spremljal dvig neofašistov, potem komunistov, sledil je izbruh radikalnih gibanj, v zadnjem času pa ligaštva, ki je za De Mito »glas neugodja«. Toda moti se tisti - opozarja predsednik KD - ki glas sodi po zvoku in ne po smislu, ki ga izraža.

Tega sovražnika po De Mitovem prepričanju ni mogoče poraziti z demoniziranjem, ampak z razumevanjem, z zavestjo, da ga bo moč odpraviti šele tedaj, ko bomo sposobni zadovoljiti potrebe ljudi. Predsednik največje italijanske stranke izključuje možnost zavestništva z ligami, pri čemer opozarja, da se je sicer lagodno pridružiti tistim, ki protestirajo, da pa je težko razumeti, kadar protestirajo ministri in politiki.

Avtoritarni sistemi se skoraj vedno rojevajo iz nepotešenih potreb, je De Mito opozoril tiste, ki v dobri ali slabi veri jahajo konja nezadovoljstva. Opozorilo je bilo eksplicitno namenjeno v prvi vrsti La Malfi, ki da zaradi glasu več dokazuje izredno kratkovidnost.

De Mita je svoje poročilo zaključil s pesimistično sodbjo, da je Italija ta trenutek v težavah, ki so zelo podobne tistim na prehodu iz demokracije v avtoritarizem. V imenu stranke je tudi zavrnil predlog o predsedniški republiki, čeprav je v osebno imenu pristavil, da bi bil še tako slab predsedniški sistem nedvomno boljši od sedanje popolne inercije.

Napad na predstavnika Kmerov ne bo zavrl mirovnega procesa

Negotove perspektive za mirovno konferenco o Bližnjem vzhodu

NEW YORK — Nadaljevanje pogajanj za rešitev spora na Bližnjem vzhodu je kar se da zapleteno. Medtem ko so Arabci (Jordanija, Palestinci, Libanon in Sirija) napovedali, da bodo prisotni v Washingtonu 4. decembra, pa je Izrael za sedaj še negotov in močno nejevoljen nad dejstvom, da so Američani sklicali konferenco v svoji prestolnici. Izraelci sicer pravijo, da se bodo konference udeležili, vendar se hočejo pogajati o datumu in niso pripravljeni pristati na konferenco, ki bi se začela prihodnjo sredo. Šamirov sodelavec Ben Aharon je dejal, da se 4. decembra Izraelci ne bodo udeležili konference in da na vsak način vztrajajo, naj slednja poteka nekje na Bližnjem vzhodu.

BANGKOK — Uradni predstavniki Rdečih Kmerov v glavnem mestu Tajске Bangkoku so včeraj skušali minimizirati poskus linčanja njihovega voditelja Kieuja Sampana, ki se je po 13 letih izgnanstva vrnil v Kambodžo. Kmeri se sprašujejo, če je šlo res za spontan izraz ljudske nejevolje, ali pa če je izbruh bil zrežiran in če so se ga udeležili elementi iz tujine.

Na dogodek so reagirali tudi Kitajci, dolgoletni zavezniki Rdečih Kmerov, ki so objavili sporočilo, v katerem trdijo, da jih je napad na Kieuja presenetil. Kitajci so zelo zaskrbljeni nad razvojem dogodkov, ki po njihovem mnenju ovirajo izvajanje pariškega sporazuma.

Kakorkoli že, ni težko verjeti, da so Kieuja dočkali v Kambodži z jezo, saj še ni nihče pozabil na dejstvo, da je komunistična strahovlada, ki jo je vodil predstavnik Rdečih Kmerov, povzročila milijon mrtvih v letih med 1975 in 1978.

Norodom Sihanuk, šef kamboškega vrhovnega sveta, je napovedal, da se bodo Rdeči Kmeri udeležili prihodnjega zasedanja tega organizma, ki bi moralo biti 3. decembra na Tajskem. Dodal pa je, da popolnoma razume reakcijo kamboške množice proti Kieuju.

Begunjski Elan prodali za 32 milijonov mark

KRANJ — Na sodišču v Kranju je bila včeraj tretja dražba podjetja Elan v stečaju. Kupca sta bila dva - tri banke, združene v enega (Ljubljanska banka d.d., Gorenjska banka in Stanovanjska banka) in podjetje Komel d.o.o. To podjetje združuje upnike, ki so terjatve »dostopili« za nakup Elana.

Dražitelj Jože Kristan (za banke) je podal ugovor na jamstvo

podjetja Komel, toda voditelj dražbe, stečajni upravitelj Igor Triller, ga je zavrnil. Dražba je trajala dobro uro, od izklicne cene 22 milijonov in pol DEM v tolarški protivrednosti do 31 milijonov in 800.000 DEM. To je bila zadnja ponudba Komela, manjši dražitelj drugega kupca ni dodal svoje, zato je g. Triller razglasil prodajo Elana za to vsoto. (STA)

Kongres bosanskih Muslimanov

SARAJEVO — Danes se bo v Sarajevu začel prvi kongres Stranke demokratične akcije, v tridnevnem delu bo sodelovalo 1200 delegatov in gostov iz BiH, Jugoslavije in sveta.

Stranka demokratične akcije je od svoje ustanovitve maja lani pa do danes postala najštevilnejša stranka v BiH. Trenutno združuje okrog milijon registriranih članov. S svojimi 86 poslanskimi mesti v republiškem parlamentu je nepogrešljiv dejavnik pri načrtovanju dolgoročne kot tudi dnevne politike.

Dražje cigarete

RIM — Kadilci bodo od danes morali seči globje v žep: italijanske cigarete se bodo v povprečju podražile za 100 do 150 lir, tuje pa od 150 do 200 lir. Odločitev o povzraščanju cen je včeraj sprejel upravni svet državnega monopola, državna blagajna pa naj bi se v prihodnjem letu s tem »okrepila« za dodatnih 530 milijard lir. Del tega priliva, in sicer najmanj 50 milijard, pa naj bi se vanjo stekel že pred koncem leta.

Med domačimi cigaretami se bo npr. zavojček MS podražil za 150 lir in bo namesto dosedanjih 2.200 veljal 2.350 lir, med tujimi pa vzemimo za primer Marlboro, Merit in Camel, katerih zavojček se podraži za 200 lir in bo namesto dosedanjih 3.350 stal 3.550 lir, medtem ko bo treba za Muratti in Kim odšteti 100 lir manj.

V Ruski republiki se ukvarjajo s perečim problemom cen

MOSKVA — Ruska vlada je včeraj liberalizirala celo vrsto cen prehrabnih izdelkov, istočasno pa je tudi uvedla državno nadzorstvo nad nekaterimi najnujnejšimi živili. Poleg tega so določili cene električne energije, goriva (premoga, petroleja, plina, kurilnega olja itd.), dragocenih kovin in litin, diamantov, prevozov in telekomunikacij. Država bo tudi določala cene kruha, mleka, mlečnih izdelkov, soli, olja, vodke, vžigalic in zdravil.

Ruski finančni minister Gaidar je tudi povedal, da so sklenili izdati nove bankovce po 500 rubljev, čeprav se zavedajo, da bo to najbrž okrepilo inflacijo. Poprečna mesečna plača v SZ je trenutno 400-500 rubljev (300.000-375.000 lir).

Včeraj pa je Južna Osecija proglasila svojo neodvisnost. Južna Osecija je bila doslej v sklopu Gruzije, sedaj pa so imenovali Znauro Gasjeva za predsednika vlade in predsednika parlamenta nove suverene republike. Parlament je takoj po proglasitvi neodvisnosti razglasil splošno mobilizacijo na vsem ozemlju nove republike.

Na sliki: v moskovskih trgovinah so se po daljšem času spet pojavile prekajane ribe.

V deželnem svetu še o pravilniku Odložili tudi glasovanje o svetovalskih skupinah

TRST — V nadaljevanju obravnave členov novega pravilnika delovanja deželnega sveta so se svetovalci včeraj spoprijeli še z enim spornim členom, namreč s predlagano ukinitvijo svetovalskih skupin z enim samim oziroma z dvema svetovalcema, a tudi tokrat zaradi velikih razlik v ocenah niso prišli do pravega zaključka in so na predlog samega predsednika deželnega odbora Biasuttija sklenili, da bodo o tem vprašanju sklepali na koncu obravnave, kot tudi že o predlagani uvedbi slovenščine in furlanščine v delovanje sveta.

Med obravnavanjem 24. člena o sestavi svetovalskih skupin je svetovalec SSk Brezigar znova predlagal, naj bi njegovi stranki omogočili, da ohrani svetovalsko skupino, ker gre pač za manjšinsko stranko. Nekateri drugi svetovalci iz vrst opozicije so se zavzeli, da bi vse ostalo po starem, spet drugi, da bi spremembne obveljale z začetkom prihodnje zakonodajne dobe, svetovalec furlanskega gibanja De Agostini pa je nekaterim kolegom večine očital, da se sprenevedajo, češ da so pred leti govorili o enakem dostojanstvu enoceličnih skupin, zdaj pa jim očitno ustreza drugače. Svetovalec DSL Poli v noti

ugotavlja, da je reorganizacija svetovalskih skupin potrebna, ker je sicer dejavnost sveta preveč razpršena, da pa je treba hkrati zajamčiti avtonomijo delovanja tistih svetovalcev, ki so bili izvoljeni na listah z jezikovno, narodnostno ali kulturno osnovo, kar je v skladu s 3. členom posebnega statuta Dežele. Če nov pravilnik tega ne bi upošteval, bi to zelo neugodno odsevalo na mednarodni ravni, zlasti v prostoru Alpe Jadran. Poli izraža tudi upanje, da bo odložitev glasovanja glede tega člena novega pravilnika omogočila vsem svetovalcem, da znova pretehtajo vprašanje.

Včeraj je večina izsilila tudi izglasovanje 39. člena, ki predvideva povečanje števila komisij od sedanjih sedem na osem. Komisija za inštitucionalne in statutarne zadeve bo odslej permanentna. Nekateri pripadniki opozicije so že v prejšnjih dneh obtoževali večino, da gre pri ustvarjanju novih komisij le za povečevanje števila »stolkčov« po načelu, da je »biti v komisiji bolje, kot ne biti nikjer.«

Deželni svet je ob koncu zasedanja tudi odobril zakon za izredne posege na potresnem območju.

Obisk člana predsedstva Republike Slovenije Cirila Zlobca v Vidmu Uglednega gosta iz Slovenije seznanili s stvarnostjo videmskih Slovencev

Ciril Zlobec s predstavniki Pokrajine in Slovencev z Videmskega

VIDEM — Trije dogodki so v sredo postavili v ospredje vprašanja, ki se tičejo naše narodnostne skupnosti, predvsem tistega dela iz videmske pokrajine. Gre za resolucijo, ki jo je z veliko večino glasov izglasoval videmski pokrajinski svet in v kateri poziva italijanski parlament, naj čimprej odobri primerni zaščitni zakon za Slovence v vseh treh pokrajinah dežele FJK, poleg tega pa še za uspešno pobudo Študijskega centra Nediža, ki je v pokrajinski palači Belgrado predstavil knjigo »I giorni della Slovenia« ter za srečanje slovenskih zastopnikov z Videmske s članom predsedstva Republike Slovenije Cirilom Zlobcem.

Srečanja z Zlobcem se je udeležil tudi podpredsednik Pokrajine Giacomo Cum kot izraz solidarnosti do naše skupnosti na Videmskem. Uglednemu gostu iz Slovenije je predsednik SKGZ Viljem Černo orisal prizadevanja organizacije, da bi se posodobila in postala povezovalni element vseh Slovencev v tej pokrajini. Področni parlament, kot si ga zamišljajo Benečani, naj bi bil izraz čimširšega izraza slovenskih predstavnikov, brez kakršnihkoli ideoloških ali drugih omejitev. Le tako bi postali močan subjekt na Videm-

skem in v sami deželni stvarnosti. Skupni imenovalec takšne zveze bi predstavljala skrb za slovenstvo v Benečiji, Kanalski in Terski dolini.

Viljem Černo je izročil članu predsedstva Zlobcu dokumentacijo s podrobno analizo položaja na Videmskem s prošnjo, da bi o njej bili seznanjeni tudi ostali člani vodstva in sam predsednik Milan Kučan.

Velika želja po kulturni in vsesplošni rasti, je bil mnenja Pavel Petricig, pa vse bolj pogosto trči v zid težav predvsem gmotne narave. Tako je tudi za dvojezični šolski center, ki je v nekaj letih presegel vsa pričakovanja in predstavlja danes stvarnost, ki je ne gre spregledati ali podcenjevati. Na vseh pa je sedaj skrb, da se tej šoli zagotovi primerna bodočnost in da se tolikšen človeški kapital v naslednjem obdobju primerno vnove. Petricig se je dotaknil tudi vprašanja pomanjkanja primernih prostorov, ki bi beneškim kulturnim delavcem omogočili delovanje. Vse bolj se kaže potreba po večnamenski dvorani, ki bi služila tako kulturnim, kakor tudi šolskim in družbenim dejavnostim na Videmskem.

O odnosih med Slovenci v zamejstvu je spregovoril Fabio Bo-

nini, ki je izpostavil specifikko videmske narodnostne skupnosti. Ta se nahaja na robu gospodarskega prepada in izhaja iz daljšega obdobja hude nacionalistične mržnje. Mnenja je bil, da na Videmskem ni umestno govoriti o delitvi Slovencev v dva ideološko-nazorska tabora, kot se to dogaja na Tržaškem in Goriškem. Benečija si v bistvu ne želi nacionalnega bipolarizma.

Na vse te argumentirane ocene predstavnikov Slovencev iz videmske pokrajine je Ciril Zlobec dejal, da jih bo posredoval tudi pristojnim sredinam v Ljubljani. Pri tem je dodal, da se v zamejstvu stvari bolj hitro spreminjajo, kot so nanje pripravljeni v Sloveniji. Pri splošnem ocenjevanju položaja pa je pokazal precejšen optimizem za bodočnost slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem. Prijateljski odnosi med Slovenijo in Italijo pa so porok, da se bo to vprašanje hitreje in primerneje rešilo.

Podpredsednik videmske Pokrajine Giacomo Cum je ob koncu ugotovil, da obstaja še določeno nezaupanje italijanske večine do Slovencev, ki se ga lahko premaga le z zbliževanjem in konstruktivno konfrontacijo. Da se to doseže, pa je potrebno, da se slovenska skupnost včasih »iz Čedadada premakne tudi v Videm oziroma globlje v furlanski prostor«. In obratno.

O predstavitvi knjige »I giorni della Slovenia« velja povedati, da je pomenila predvsem uspeh za organizatorja Študijski center Nediža, ki bo prihodnje leto slavil svojo 20. obletnico delovanja. Na večeru so poleg predsednika centra Pavla Petriciga spregovorili še založnik Piero Del Giudice in podpredsednik Pokrajine Cum. Zaključne misli je povzel Ciril Zlobec, ki je bil na razpolago občinstvu predvsem kar zadeva vprašanja, ki so povezana s sedanjim položajem v Sloveniji.

RUDI PAVŠIČ

16. BENEČANSKI KULTURNI DNEVI

Razvoj slovenske nacionalne ideje: politična gibanja, vloga jezika in literature

- 6.12.1991** Mag. BORIS GOMBAČ: zgodovinar, ravnatelj Narodnega muzeja v Ljubljani
»Rast in razvoj nacionalnega gibanja pri Slovencih«
- 13.12.1991** Dr. BREDA POGORELEC: jezikoslovec, redni profesor na Univerzi v Ljubljani
»Slovenski jezik in slovenska samobitnost«
- 20.12.1991** Dr. MATJAŽ KMECL: literarni zgodovinar, redni profesor na Univerzi v Ljubljani, član Predsedstva Republike Slovenije
»Literatura v nastajanju slovenskega naroda«

Predavanja bodo ob 18. uri v občinski dvorani v Špetru; podana bodo v slovenščini in se bodo prevajala v italijanščino.

Dokument iz Bratislave KD za zaščito manjšin v Evropi

BRATISLAVA — Odposlanci številnih demokratijskih strank iz vse Evrope, prvič so bila prisotna tudi zastopstva iz vzhodnoevropskih držav, so v prejšnjih dneh v Bratislavi razpravljali na temo »Narodnostne manjšine: težave in perspektive«.

Šlo je za poglobljeno analizo zapletenih vprašanj v zvezi z manjšinskimi stvarnostmi, posebno pozornost pa so namenili položaju na Vzhodu. Izglasovali so tudi dokument, ki ima še toliko večjo težo, če vemo, da so bile delegacije na »visoki ravni«, italijansko sta namreč zastopala tudi predsednik Evropske unije krščansko-demokratskih strank Emilio Colombo in odgovorni za zunanje zadeve pri KD Bruno Orsini.

V skupnem dokumentu je med drugim rečeno: v deželah z močnimi manjšinskimi koncentracijami je pravice le-teh mogoče konkretizirati z uvedbo avtonomnih dežel. Na področjih, ki se tičejo manjšin, bi morale imeti te dežele zakonodajno in administrativno funkcijo; da bi ohranili njihove tradicije, je treba manjšinam zagotoviti pravico do zasebne in javne uporabe materinega jezika; v pluralističnih družbah bi morala sredstva javnega obveščanja odražati vrednote različnih skupin in skupnosti, manjšinam pa je treba zagotoviti možnost, da pridejo do svojih občil, ta občila pa naj po potrebi finansira država.

Skratka, gre za manjšinam naklonjen dokument, ki pa je v prvem nasprotju z marsikaterim stališčem, ki ga nekateri veljaki te stranke v FJK zavzemajo do pravic naše narodnostne skupnosti.

IO Unije Italijanov zavrača zakon o manjšinah na Hrvaškem

KOPER — Po tednu dni so se člani Giunte, to je izvršnega odbora Unije Italijanov, znova sestali in ocenili osnutek Zakona o človekovih pravicah in dolžnostih in o pravicah narodnih ali etničnih skupin v republiki Hrvatski. Mnenje in stališče italijanske manjšine v Istri je na sinočnji obravnavi v Uradu za narodnosti hrvaške vlade v Zagrebu posredoval prof. Antonio Borme, predsednik skupščine Unije; sicer pa bo celovito besedilo oblikovala posebna delovna skupina izvršnega odbora še pred napovedanim sprejemom Zakona v hrvaškem SABOR-u.

Predlagano zakonsko besedilo člani Giunte odklanjajo. Ocenjujejo namreč, da je pisano na kožo Srbom na Hrvaškem in da bi sprejem za Italijane pomenil velik korak nazaj, saj bi morali znova začeti boj za nekdanje dosežene pravice in zaščito v tej republiki. Nekaj primerov: po novem bi naj veljal za nacionalne in etnične skupnosti princip velikosti, kar pomeni torej več pravic tisti z večjim številom pripadnikov. Prof. Borme je opozoril, da v prvem osnutku Zakona, pripravljen je bil julija letos, tega ni bilo

in je seveda nesprejemljivo, prav tako ne predlagana pravica do dvojezičnosti le v občinah, kjer je manjšina v večini. Silvano Sau je nanizal vrsto pomanjkljivosti: niti besed ni o gospodarskem delovanju manjšin, nič o njihovih odnosih z matičnimi državami in tudi ne o posebnem statusu Istre kot regije. Slišati je bilo celo predlog, naj bi zakonodajalec pripravil dva zakona - enega za Srbe na Hrvaškem in drugega za vse ostale narodne in etnične skupnosti v istem republiškem prostoru. Sicer pa bodo v Zagrebu, po besedah Maurizia Tremula, predsednika izvršnega odbora Unije, zastopali temeljno načelo, da gre v Zakon vključiti vse tisto, kar je našlo prostor v slovenski ustavi, sicer se bodo morali v avtohtoni italijanski skupnosti ponovno boriti še za tiste skromne, že dosežene pravice na Hrvaškem.

Včeraj so v Kopru govorili tudi o nekaterih tehničnih vprašanjih uresničevanja načrtov, za katere bo sredstva namenila italijanska država z Zakonom 19/91 o obmejnih območjih.

MIRJAM MUŽENIČ

Koroški zakon za kulturo

CELOVEC — Tudi Koroška je končno dobila svoj zakon za kulturo. Sprejel ga je koroški deželni zbor, v veljavo pa bo stopil 1. januarja.

Zelo razveseljivo je, da - prvič v zgodovinski koroške zakonodaje - zakon omenja tudi delež slovenske kulture pri sooblikovanju podobe dežele.

V novoustanovljeni kulturni svet, ki bo posvetovalno telo glede vseh odločitev v zvezi s podpiranjem in pospeševanjem kulture in umetnosti na Koroškem (sooblikoval pa bo tudi kulturno in umetnostno izmenjavo z drugimi deželami v

srednjeevropskem prostoru), bosta vključeni tudi obe osrednji organizaciji koroških Slovencev SPZ in KKZ, štel pa bo od 18 do 30 članov. Dve tretjini članov sosveta bodo imenovali kulturne organizacije, tretjino pa deželne stranke, kar pomeni, da bo njihov vpliv manjši.

Novi zakon in ustanovitev sosveta predstavljata nedvomno velik izziv za obe kulturni organizaciji tukajšnjih Slovencev, ki sta pri nastajanju zakonskega osnutka tudi sodelovali, zdaj pa bosta morali prispevati k njegovemu polnemu uresničevanju.

Mohorjeva proslavljala

DUNAJ — V sklopu Avstrijskega knjižnega tedna na Dunaju, kjer je Mohorjeva založba razstavljala svoje novejšje knjige, je bil pred dnevi v slavnostni dvorani dunajskega rotovža slovesen večer Mohorjeve s kulturnim sporedom. Vabilu se je odzvalo okoli 200 slovensko in nemško govorečih prijateljev družbe.

V uvodnem pozdravu je vodja Mohorjeve založbe Franc Katting poudaril, da je Dunaj že nekdanji bil in je še danes važno kulturno središče Slovencev. Ravnatelj Mohorjeve Anton Koren je nato predstavil 140-letno zgodovino založbe in tudi sedanjo dejavnost celotne Mohorjeve družbe v Celovcu. Dejal je, da naj bi bila Mohorjeva most, ki pove-

zuje različne kulture v novi Evropi, zlasti pa naj uspešno povezuje Slovence preko vseh meja.

V teh dneh pa Mohorjeva izdaja jubilejni knjižni dar za leto 1992. Poleg koledarja vsebuje še sledeče knjige: Jakob Alešovec - »Ljubljanski misterij«, Večernice; Paolo Santonino - »Popotni dnevnik 1485-1487«; Helmut Kroepe - »Poslikane panjske končnice«.

Doplačilne knjige oziroma kasete pa so: »Ena se mi dopadva je...« (kasete - poje Oktet Suha); »Moj očka je nekaj izgubil (otroška slikanica); Flora Rauter: »Kot zemljo orje Bog srce« (pesmi); Barbara Frischmuth: »Počitniška družina« (mladinski roman).

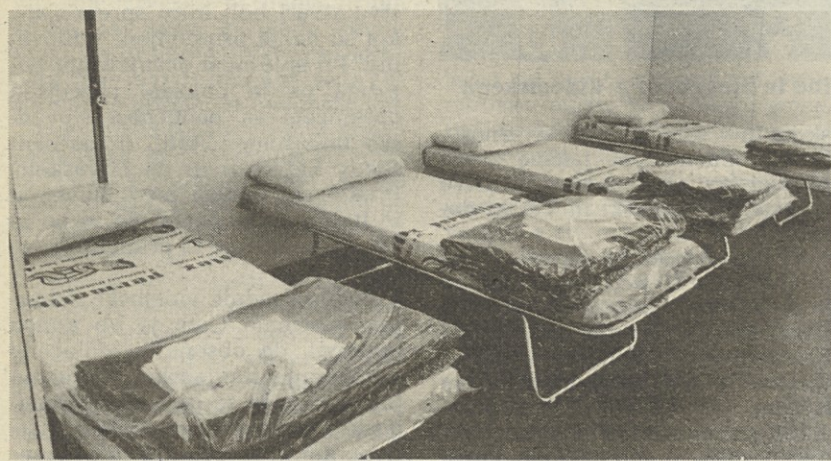
»Hitra« roparja izpraznila poštni urad v Ragogni

VIDEM -Oborožena roparja z zamaskiranimi obrazoma sta včeraj zjutraj iz poštne urada v kraju Ragogna v nekaj sekundah odnesla za okrog 120 milijonov lir gotovine.

Po akciji sta tri uslužbenice in sedem strank pred vhodom urada še dodatno prestrašila z nekaj grozljivimi streli v zrak. Nato sta se z večjim avtomobilom, na katerem je bil menda še en njihov pajdaš, odpeljala v smer proti kraju San Daniele.

Številne cestne zapore policije po vsej srednji Furlaniji do večera niso obrodile rezultatov.

Pridružile so se ji številne slovenske in italijanske organizacije Na Tržaškem vrsta humanitarnih akcij v pomoč razdejani Hrvaški

V Trstu se nadaljujejo akcije za pomoč Hrvaški in beguncem, ki prihajajo iz najbolj ogroženih ali porušeni krajev. Na gornji sliki, ki jo je posnel naš fotograf M. Magajna, vidimo tako nabirko oblačil, ki jih je s svojo akcijo zbralo SPDT. Slika je bila posneta v torek na štadijonu 1. maja, humanitarna akcija planincev pa se je zaključila včeraj. V Bazoviškem domu se je v sredo zaključila akcija SZ Sloga. SK Devin je prav tako zaključil z nabiralno akcijo včeraj.

SSO je prav tako pozvala Slovence, naj darujejo denarne prispevke. Sredstva zbirajo na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, v Ul. Donizetti 3 in na sedežu Katoliškega glasa v Gorici, Riva Piazzutta 18. VZPI-ANPI pa je odprl tekoči račun za nakup sanitetnega materiala in oblačil pri openski hranilnici (št. 9991/1).

Na spodnji sliki, ki jo je prav tako posnel naš fotograf Magajna, pa vidimo ležišča za begunce, ki so jih postavili v paviljonu tržaškega velesejma.

K humanitarni akciji je pristopilo tudi Tržaško združenje pekov, ki je povabilo svoje člane, naj darujejo 50 kilogramov moke vsak. Nabiralno akcijo bo koordinirala Pokrajina Trst.

Ob prisotnosti slovenskih grafikov Jutri odprtje razstave in sejma "Librografica"

Jutri se bo v prostorih tržaškega velesejma pričela druga edicija razstave "Librografica", ki jo prirejajo Občina Trst, Tržaška občinska knjižnica in Tržaška velesejmska ustanova. Veliko razstavo so uradno predstavili včeraj na tiskovni konferenci, ki je bila v konferenčni in razstavni dvorani v pritličju tržaške občinske palače.

Novinarjem sta spregovorila občinski odbornik za kulturo Sergio Pacor in ravnateljica knjižnice prof. Annarosa Ruliano. Pacor je uvodoma dejal, da je namen razstave predvsem v tem, da prikaže oblikovno podobo knjige in zato naglašuje njeno likovno podobo, razne načine tiska, impaginacijo itd. Razstava je obrnjena v Evropo, saj bodo na njej prikazali širšo knjižno proizvodnjo.

Poleg knjig pa bo v prostorih sejma vrsta spremnih prireditev. Pacor je tako omenil razstavo gradiva tržaškega novinarja Itala Orta, ki je umrl leta 1972 na ladji Africa sredi Atlantskega oceana. Gradivo je posredoval deželni sedež RAI, kjer se je Orto zaposlil leta 1947. Njegovi radijski in drugačni zapisi ter poročila so torej zelo zanimiva, saj se nanašajo na dokaj burno tržaško obdobje v po-vojnih letih, ki ga je novinar spre-

mljal do svoje prerane smrti. Pacor je nadalje dejal, da namerava-jo z razstavo nadaljevati in to vsaki dve leti. Prihodnja "Librografica" bi tako bila čez dve leti ob 200. obletnici ustanovitve občinske knjižnice, ki sodi med najpomembnejše kulturne ustanove v mestu.

Ravnateljica knjižnice prof. Annarosa Ruliano je naglasila, da je tržaška razstava Librografica po svojem konceptu edinstvena v Evropi. Njen namen ni izrazito komercialen, čeprav bo prodaji namenjen precejšen prostor, ampak gre predvsem za kulturno pobudo, ki želi pritegniti pozornost širše italijanske in evropske kulturne javnosti. Razstava namreč naglašuje "videz" knjige, njeno obliko, tisk, impaginacijo itd. Grafična obdelava knjige ima seveda svojo zgodovino, saj so v različnih obdobjih različno oblikovali njeno "predmetnost". Tako bo letos prav Tržaška občinska knjižnica predstavila manjšo a pomembno razstavo knjige v obdobju secesije, ki je bilo med najbolj plodnimi v tržaškem kulturnem in tudi gospodarskem življenju.

Ravnateljica knjižnice je v tem smislu še posebej omenila razstavo slovenskih grafikov in oblikovalcev iz Trsta in Maribora. Razstavo so pripravili v sodelovanju s TK Galerijo in mariborsko galerijo. Prostor je zanoval Piero Conestabo in tako bodo postavili ogromno "knjigo" s steklenim vhomom, prav znotraj te knjige pa bo razstava.

To ima seveda svoj simbolični pomen z naglasom na tem, da je knjiga večplasten predmet, skratka, umetnost v umetnosti. Prof. Annamaria Ruliano je med raznimi prireditvami in odseki omenila tudi zanimivo pobudo, kjer bodo prikazali najrazličnejše "prostore", v katerih se beseda udejanja: od zvočnega, to je ustnega, izročila pa do računalnika. Tako bodo imeli v nedeljo v gosteh pripovedovalca zgodb (cantastorie), ki ga bo predstavil videmski univerzitetni profesor Cadoresi (ob 15. uri). V istem prostoru pa bodo razstavljene tudi posebne računalniške metode za "prenos" besede in za vskladiščenje podatkov. Posebnost bo predstavitev sistem disketov, ki je po svoji zasnovi izjemen. Sistem z osmimi disketi si namreč lahko "zapomni" kar 8 milijonov podatkov, uporabljen pa je tudi z normalnim domačim računalnikom. Sistem je seveda še zelo drag, odpira pa nenavadne možnosti, saj bo uporaben tudi v manjših knjižnicah in doma.

Razstava Librografica bo imela mednarodni značaj in tako bodo prisotni razstavljalci iz bližnjih zahodnih in vzhodnih držav. Če bodo ramere to omogočile, bodo prikazali tudi zanimivo razstavo o 2.000 - letni kulturni prisotnosti na Hrvaškem. Vsekakor pa bodo prisotni razstavljalci iz Avstrije, Madžarske, Slovenije in drugih držav. Kot smo zapisali, bo razstavo spremljala še vrsta drugih spremnih prireditev, ki želijo približati knjigo ljudem. Oblika je seveda vabilo v vsebini in k prvenstveni vlogi knjige, to je k branju.

Predavanje v Kulturnem domu na Colu O pravih gozdnih posegov na Krasu

Glavni argument, ki so ga v torek na pobudo repentabske občine in Kmečke zveze obravnavali na javnem srečanju v Kulturnem domu na Colu, je bilo sekanje drvi v gozdu, ki je v naši pokrajini možno od 1. oktobra do 31. marca. Ravnatelj pokrajinskega gozdnega nadzorništva arh. Barocchi je s sodelavcem dr. Cavanijem in gozdarskim marešalom Candidom podrobno obrazložil zakonodajalno ureditev gozdarskih posegov, ki so podvrženi tudi hidrogeološkim vinkulacijam in predpisom krajinske zaščite. Izmenjava informacij in mnenj je bila nedvomno zelo koristna za številne kmetovalce, ki so tudi tokrat množično napolnili dvorano, vendar pa je bilo ob razhajanju udeležencev na dlani, da kljub poglobitvi zakonskih določil, niso bili pri porabnikih povsem izbrisani in odpravljeni vsi dvomi oziroma pomisleki. Posamezni predpisi so namreč na papirju kolikor toliko jasni in razumljivi, vse pa se komplicira, ko jih je treba prenesti v prakso, saj je komplicirana že sama ugotovitev gozdnatega območja.

Čeprav ni potrebno dovoljenje za sekanje drvi za kurjavo do 70 stotov teže, pa gozdarska služba toplo priporoča kmetovalcem, naj v vsakem primeru telefonsko javijo svojo namero in vprašajo za potrebna navodila. Tako se bodo tudi izognili morebitnim nevspehom, saj je že marsikdo zaradi nepravilnega poseganja v gozdu moral plačati slano globo. Govor je bil tudi o metanskih rezervarijih, ki jih namešča vse več družin in za katere je potrebno dovoljenje gozdarske službe.

B. S.

Nocoj pri Banih odprtje razstave noš in fotografij Utrinki iz preteklosti

Nocoj, ob 20. uri, bodo v Ovčarjevi hiši pri Banih otvorili razstavo z naslovom Štemana za v prvi ples. V sodelovanju zadruge Ban jo prireja SKD Grad, ki je zbralo stare fotografije in praznične noše iz vaše preteklosti. O tem bosta spregovorila Filip Fischer in Breda Pahor, nastopili pa bodo harmonikarji Alessandro Ipavec, Igor Cante in Sara Magagnato, gojenci prof. Loredane Coceani.

Priljubljeni slovenski kantavtor bo nastopil na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji Miklavževanja v družbi Andreja Šifrerja

Slovenski kantavtor Andrej Šifrer bo spet nastopil pri nas. Tokrat se bo srečal predvsem z najmlajšimi šolarji, za kar bo »izkoristil« skorajšnji prihod »velikega prijatelja otrok« — Miklavža. Za Šifrerjev prihod v Trst, Gorico in Benečijo je spet poskrbela zadruza Ars nova, ki je že večkrat omogočila domačim društvom kvalitetne predstave ob izredno ugodnih pogojih.

Kantavtorja Andreja Šifrerja ni treba posebej predstavljati, saj se že leta in leta uspešno pojavlja na slovenski glasbeni sceni; nekatere njegove pesmi so se tako usidrale v slovensko glasbeno tkivo, da so že ponarodele (pomislimo na primer na Vse manj je dobrih gostiln).

Zadnji Šifrerjev uspeh nosi naslov Hiti počasi (na sliki ovitek plošče). Velika plošča je doživela vsestransko odobravanje, pred nekaj meseci je dosegla rekord v prodaji plošč na Slovenskem, tako da je Šifrer spet odnesel domov novo platinasto ploščo.

Andrej Šifrer je velik prijatelj najmlajših: posvetil jim je mnogo

pesmi (spomnimo naj se le na slavnega »Martinovega lulčka« ...), sodeloval je na številnih otroških prireditvah (znanih Živčavih), otroci pa so bili tudi nepogrešljivi spremljevalci številnih njegovih nastopov v živo (na letošnjih portoroških Melodijah sonca in morja se je predstavil na odru s krdelom otrok, ki so se zabavno predajali vsesplošnemu barvanju po oblekah in telesu).

Šifrer ima skratka takšen babysitterski »curriculum«, da je kot za nalašč za Miklavževno srečanje z otroki. Pevec se bo pri nas zaustavil dva dni. Prvi dan, v četrtek, 5. decembra, bo ob 10. uri gostoval pri Skladu Mitje Čuka (kraj bodo organizatorji javili naknadno). Istega dne bo ob 14. uri zapel za mladino v ricmanjski Babni hiši, zvečer pa se bo predstavil nabrežinskemu občinstvu v društvu Igo Gruden.

Naslednjega dne, 6. decembra, se bo podal najprej v Benečijo. Ob 11. uri bo zabrenkal na kitaro in zapeval v Špetru Slovenov v Benečiji, popoldne ob 17. uri pa bo

gost goriškega Kulturnega doma. Na poti domov se bo ustavil še v SKD Tabor na Opčinah, kjer bo imel večerno predstavo.

Gostovanje bo gotovo enkratno doživetje za šolarje, otroke in mladino, tudi manj mladim pa se obeta prijeten večer v Šifrerjevi družbi. (LEV)

**KMETIJSKA
ZADRUGA
V TRSTU**

OBVESTILO ODJEMALCEM

V soboto, 30. 11. 1991 podjetje PETFOOD predstavlja svoje artikle v prostorih Zelenega Marketa v Ul. Travniki, 10 - Industrijska Cona. Obiskovalci bodo deležni majhnega darila.

Vabljeni.

Na razpolago imamo tudi hišno in okrasno zelenje ter različne kompozicije suhega cvetja, ki bo krasilo vaše domove.

Obišcite nas.

Po včerajšnji izjavi predsednika Dežele Biasuttija Luccarini kandidat za predsednika CRT

Demokristjan Piergiorgio Luccarini ima dobre možnosti, da bo imenovan za novega predsednika Tržaške hranilnice. To je na včerajšnji seji deželne sveta dal jasno razumeti predsednik deželne vlade Adriano Biasutti, ki je odgovarjal na nekatera svetovalska vprašanja v zvezi z imenovanjem predsednika največjega tržaškega bančnega zavoda. Predsednik hranilnice je bil, kot znano, dolgo let odvetnik Terpin, ki je bil na to mesto imenovan na predlog socialistov, po njegovi smrti je Craxijeva stranka predložila kandidaturo univerzitetnega profesorja Gabriellija. Tu je prišlo do hudih političnih zapletov, na koncu je ta kandidatura »pogorela«, namesto Gabriellija pa je PSI predlagala za predsednika listarja in nekdanjega tržaškega župana Staffierija. Tudi tukaj je prišlo do težav, banko po Terpinovi smrti pa »de facto« vodi Luccarini, ki je sicer formalno njen podpredsednik, po poklicu pa je deželni funkcionar in osebni tajnik predsednika Dežele.

Povod za svetovalske posege je dala časopisna vest, da namerava deželna uprava v kratkem predlagati Luccarinija za novega pred-

sednika Tržaške hranilnice. Formalno imenovanje pa vsekakor sodi med pristojnosti vlade, saj ima banka podružnice tudi v Venetu (v kratkem bo odprla poslovalnico tudi v Kopru) in je torej tudi formalno meddeželna banka. Na te časopisne vesti so najbolj ostro reagirali tržaški socialisti, ki se bojijo, da bi morebitni propad Staffierijeve kandidature prejudicialno volilno zavezništvo z melonariji.

Biasutti je na včerajšnji seji deželne skupščine rekel, da ima Luccarini največ rekvizitov in torej največ možnosti za predsedniško funkcijo. Povedal je tudi, da Staffieri, ki je bil svojčas letalski pilot, pravzaprav nima vseh rekvizitov za to pomembno funkcijo. Deželna uprava vsekakor lahko le predlaga neko kandidaturo, zadnja beseda pa pripada vladi, točneje zakladnemu ministru, čeprav vsi potem dobro vemo, da imajo pri tem stranke glavno in odločilno besedo. Med razpravo je prišlo do zelo ostre polemike med predsednikom in svetovalcem LpT Gambassinijem, ki si je zaradi svojih polemičnih izjav na račun Biasuttija prislužil opomin predsedujočega Carpeneda.

Večer Slovenskega kluba privabil pozornost raznolikega občinstva Wiesenfeld spregovoril o židovstvu v preteklosti in sedanjosti Trsta

Dober obisk, predvsem glede na »kakovost« občinstva, je doživel tudi drugi večer Slovenskega kluba, ki je bil posvečen tržaškemu židovstvu. O tem je spregovoril Nathan Giorgio Wiesenfeld, podpredsednik Židovske skupnosti, široko razgledan v židovskih zadevah, ki se je s svojo družino iz Galicije preselil v Trst pred drugo svetovno vojno in se kmalu zelo dobro vključil v krajevno stvarnost. Gosta je uvodoma predstavil Filip Fischer, ki je med drugim ponudil tudi nekaj podatkov o židovski prisotnosti v naši bližnji okolici, opozoril na probleme, s katerimi se soočata tako židovska kot sicer številnejša slovenska manjšina: mešani zakoni, demografski upad, zato manj otrok v šolah in krčenje skupnosti same.

Danes šteje Židovska skupnost v Trstu 663 članov, v nedavni preteklosti pa so Židje beležili znatno številnejšo prisotnost: tako jih je bilo leta 1910 - po uradnem popisu avstrijskih oblasti - kar 5.500; postavitev tako mogočne sinagoge - gre za največjo in baje najlepšo v Evropi - pa daje slutiti prisotnost vsaj 6.000 Židov v letih izgradnje (1908-1912). Z uvedbo protizidovskih zakonov leta 1938, nato še s preganjanji med drugo svetovno vojno je število drastično upadlo. Tako da je morala tudi tržaška Ži-

dovska skupnost po letu 1945 dejansko začeti svoje življenje na ruševinah vojne. Danes imajo tržaški Židje svojo osnovno šolo, v kateri 19 otrok ob »običajnem« sledi še pouku o židovstvu, jasli, otroški vrtec in dom za ostarele. Te in še ostale ustanove, ki so nujne za dostojno preživetje židovske kulture, pa podpira v glavnem Židovska skupnost, s samoobdavčenjem članov, finančno osnovo pa so omogočili še številni ugledni Židje, ki so

svojo imovino po smrti podarili skupnosti.

Sicer pa je bil Wiesenfeldov pristop prej daljši razgovor kot pa predavanje. Pravzaprav je o židovstvu pripovedoval: omenil je prve pisane dokumente, v katerih se pojavlja ime tržaškega Žida (1236), spregovoril je o verskih razlikah, ki so Židom dovoljevale nekatere dejavnosti, sicer prepovedovane krščanskemu svetu. Tako so Židje lahko posojali denar z obrestmi, po zakonih pa niso smeli opravljati razne druge gospodarske dejavnosti. Najmočnejši je bil seveda pritisk duhovščine, kar je privedlo do pravega »lova na čarovnice«, v katerem so Židje bili žrtve katoliškega sveta. V Trstu so Židje morali v geto leta 1695, sicer pozneje kot drugod, že v času Marije Terezije so uživali več prostosti. Geto je leta 1785 ukinil cesar Jožef II., to pa ni še pomenilo enakopravnosti z nežidovskim svetom. Tržaška skupnost je zaživela v novo dobo, z demografskim porastom, s širjenjem raznih ustanov so Židje prispevali tudi k gospodarskemu razcvetu mesta.

Žal kljub vsem zaslugam nezaupljivost do »različnega« še obstaja, čeprav - meni Wiesenfeld - antisemitizem danes najpogosteje prihaja do izraza podzavestno, kot predsodek do nekaterih družbenih slojev. Prav zato Wiesenfeld pristaja na soočanje, na medsebojno spoznavanje, ki edino lahko utrdi sožitje med pripadniki različnih kultur, veroizpovedi, narodnosti. Zanimanje je v sredo zvečer prišlo do izraza s številnimi vprašanji, čeprav se tema zdalec ni izčrpala in se zato ponuja priložnost za novo srečanje.

DAMIANA OTA

Na sliki (foto Magajna): Wiesenfeld (levo) in Fischer v Gregorčičevih dvorani.

Drevi v prostorih NSK Predstavitev revije Annales

V dvorani Narodne in študijske knjižnice v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20) bodo drevi ob 19. uri predstavili javnosti novo revijo »Annales« s podnaslovom Anali Koprškega primorja in bližnjih pokrajin. Ne nek način je ta publikacija naslednik domoznanskih publikacij, med katerimi je zadnja po sedmih letih življenja leta 1984 usahnila zbirka zbornikov Slovensko morje in zaledje. Prva številka revije je obsežnejša kot so snovalci sprva predvideli ter je seveda temu primerno bogata in raznolika.

Na nocojšnji predstavitvi bosta med drugim spregovorila odgovorni urednik Salvator Žitko in glavni urednik Darko Darovec. Zamisel za »Annales« se je rodila v Zgodovinskem društvu za Južno Primorsko. Na nocojšnji predstavitvi v NSK bodo nastopili tudi zamejski sodelavci revije. Prvo številko »Annales« so pred kratkim predstavili tudi v Kopru.

V TK Galeriji sinoči odprli razstavo Sekstant Nova slovenska umetnost na ogled

Sinoči je bila v Galeriji TK otvoritev nove razstave, ki je v tej sezoni že peta. Tokrat gre za skupinsko razstavo o novih nagnjenjih v sodobni slovenski likovni umetnosti, ki jo v tem primeru predstavlja šest umetnikov mlajše generacije: slikarja Milan Erič in Gustav Gnamuš, kiparji Jože Barš, Lujo Vodopivec in Saba Škaberne ter fotograf Janez Bogataj.

Razstava je nastala v sodelovanju s Skupino 85, pripravili pa sta jo umetnostni kritik Laura Safred in Lilijana Stepančič, kustos v Moderni galeriji v Ljubljani. Po kratkem nagovoru Franka Vecchietta, ki je opisal izkhodišča razstave in tudi težave, ki jih je bilo treba premostiti za njeno postavitev, saj bo verjetno zaradi nedoločenega državnega položaja Slovenije za nekaj časa nemogoče izvažati in uvažati umetniška dela, je prisotne pozdravil predsednik Skupine 85 Roberto Di Denaro. Povedal je, da je pobudo narokovala bodisi želja, da bi v Trstu predstavili nove težnje v slovenski umetnosti, težnje, ki se vsekakor spajajo v splošnem toku svetovne umetnosti, bodisi volja,

da bi premostili meje, ki se v tem trenutku zdijo še globlje kot kdajkoli.

Nato je Laura Safred na kratko spregovorila o vodilni misli razstave, ki naj bi nudila občinstvu dokumentiran presek sodobne stvarjalnosti v Sloveniji in za kate-

ro so izbrali naslov »Sekstant«, ker kot ta stari, a natančni orientacijski inštrument nakazuje smer nove slovenske še neuradne umetnosti, saj si izbrani avtorji še utirjajo pot na tem področju.

V okviru razstave, ki jo spremlja tudi katalog, se zato prepletajo različne likovne discipline, poudarek pa je tako na novostih kot na stalnih elementih slovenskega umetniškega snovanja.

Na včerajšnji otvoritvi je bila od šestih avtorjev prisotna le najmlajša, kiparka Saba Škaberne. Ostale bo mogoče spoznati v torek, 3. decembra, ko bo v gledališču Miela Lilijana Stepančič predavala o novih aspektih in tendencah v slovenski likovni umetnosti. (bov)

Na sliki (foto Križmančič): utrinek z včerajšnje otvoritve v TK Galeriji.

Tudi tržaški sodniki bodo prekrizali roke

Tudi tržaški sodniki se bodo množično pridružili vsedravnim stavki sodnikov, ki so jo oklicali za 3. december. Tako je včeraj odločil izvršni odbor tržaškega združenja sodnikov. Kot znano bodo sodniki stavkali iz protesta zoper zmanjševanje vloge Višjega sodnega sveta.

Stavka je torej tesno povezana z znano afero, ki že nekaj dni razdvaja predsednika republike Cosigo in večji del članov Višjega sodnega sveta. Sodniki so mnenja, da je danes močno v nevarnosti dosedanja neodvisnost italijanskega sodstva in zato pričakujejo podporo javnega mnenja.

Šolski skrbnik suspendiral učiteljico iz šole S. Giusto

Tržaški šolski skrbnik Vito Campo je včeraj odredil začasno suspenzijo učiteljice 1. B razreda italijanske osnovne šole S. Giusto, ki je osumljena uporabe nasilnih metod med poukom. Svojo odločitev je sprejel potem, ko mu je šolski inšpektor Luigi Torchio predložil vso dokumentacijo o zadevi, o kateri se je zadnji teden razpisal krajevni tisk.

Suspenzija predstavlja disciplinski ukrep, kar daje slutiti, da je šolski inšpektor med zaslišanjem ravnateljice šole, podravnateljice, same osumljene učiteljice in drugi učiteljic, staršev otrok 1. B razreda in tudi nekaterih učencev zbral dovolj šne število dokazov, ki naj bi na nekakšen način potrdili prvotne sume.

D. Campo je na torkovi tiskovni konferenci omenil, da bo — v primeru, da bi se domneve o nasilju nad otroci izkazale za resnične — ukrepal disciplinsko, kot to predvidevajo šolski predpisi. V nasprotnem primeru naj bi bila osumljena učiteljica popolnoma oproščena, kvečjemu naj bi jo premestili na kako drugo šolo, da ne bi njena nadaljnja prisotnost na šoli S. Gius-

to povzročala negotovanja staršev in tako negativno vplivala na vzdušje na polji in na reden, strpen potek pouka.

Učiteljica se je bila po krajši odsotnosti v sredo vrnila v razred, kar je vzbudilo pri starših tolikšno ogorčenje, da so nekateri izmed njih celo prišli predčasno po svoje otroke in jih odpeljali domov z grožnjo, da jih ne bodo pripeljali spet v šolo, dokler bo na njej poučevala osumljena učiteljica.

Včerajšnja suspenzija bo gotovo nekoliko »omilila« njihovo jezo. Po šolskih predpisih bo sedaj šolski skrbnik poslal vso dokumentacijo ministrstvu za šolstvo: suspenzijo bo moral z lastnim podpisom potrditi še sam minister. Medtem tudi policija in tožilstvo nadaljujeta s preiskavo o morebitnih možnostih za kazenski pregon učiteljice. Do tega bi prišlo, če bodo preiskovalci ugotovili, da je šolnica povzročila otrokom telesne poškodbe.

Šolska komisija PSI je medtem ogorčeno protestirala zoper pisanje tržaškega tiska o zadevi: takšno poročanje pomeni žalitev za vso tržaško šolo.

Okrogla miza o Jugoslaviji

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK prireja v sodelovanju z rajonskim svetom za Rojan, Greto in Barkovlje okroglo mizo na temo: »Jugoslovanska kriza: vzroki in perspektive«. Sodelovali bodo Tatjana Crisman-Malev, članica organizacije Aiesee pri Unescu, Marco Dogo, profesor zgodovine Vzhodne Evrope na tržaški univerzi in Boris Gombač, ravnatelj Slovenskega narodnega muzeja v Ljubljani. Predavanje bo danes, ob 16.30, v Vili Princ na Greti št. 38.

KD Rdeča zvezda in ŠK Kras obveščata, da se bo v občinski knjižnici v Saležu začel miklavžev knjižni sejem. Utrinek: danes, 29. novembra, od 16. do 19. ure in v torek, 2. decembra, od 15. do 18. ure.

Miklavžev knjižni sejem pripravljajo tudi Škedenjci in sicer v ponedeljek in v torek v dvorani v Škedenjski ulici št. 124. V nedeljo pa bo Miklavževanje v Kulturnem domu na Colu (začetek ob 11. uri).

† Zapustil nas je naš dragi

Mario Comari

Pogreb bo jutri, 30. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

SVOJCI

Žalovanju se pridružuje družina Fani Millo.

Ricmanje, 29. novembra 1991

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat in ded,

Boris Čuk

Pogreb bo jutri, 30. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebensko cerkev.

Žalujoči žena Nada, sin Emil z ženo Graziello, vnuka Štefan in William, sestre, brat in ostalo sorodstvo Trebče, Trst, 29. novembra 1991

ZAHVALA

Vsem, ki so nam stali ob strani v teh trenutkih preizkušnje in ki so pospremili na zadnjo pot našega dragega

Ivana Ciani

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala duhovnikoma Grmeku in Špehu za besede tolažbe in upanja.

SVOJCI

Kontovel, 29. novembra 1991

Mladi pevci KD V. Vodnik in drugačen pristop do petja

V okviru dolinskega kulturnega društva Valentin Vodnik že več sezon, ob odraslem moškem pevskem zboru, deluje tudi mladinska pevsko skupina. Točneje jo lahko za mladinsko imenujemo le zadnja leta, saj so skoraj vsi njeni sedanji člani bivši pevci otroškega zbora. Na začetku je bil to pravi zbor, ki je pod vodstvom Suzane Žerjal vadil otroške pesmi in nastopal ob raznih priložnostih. Že tedaj je zgolj pevsko dejavnost dopolnjevala animacija, s katero so se otroci še bolj približali skupnemu delu.

Po vodstvu Fanči Kapun pa je letošnja sezona mladinske pevske skupine KD Valentin Vodnik prinesla še dodatnih novosti. Mentorstvo je prevzel Ivo Tul, mnogim poznan tudi kot kantavtor, ki mlade Dolinčane navdušuje z novimi, nekoliko drugačnimi pristopi do petja. Zbor - saj namreč še vedno gre pretežno za tovrstno dejavnost - se je občinstvu prvič predstavil na letošnjem martinovanju v dolinskem župnišču (na sliki M. Magajne).

(dam)

V Bazovici povsem preuredili pekarno in slaščiarno Marc

V Bazovici so pred časom spet odprli povsem prenovljeno pekarno in slaščiarno Marc. Obrat, ki je v Kosovelovi ulici, od vsega začetka slovi po odličnem kruhu in vabljenih slaščicah, s čimer se namerava ponasati tudi v bodoče, še zlasti ker lahko računa na sodobnejše opremljene prostore. Ob tem velja še poudariti, da je slaščiarna odprta tudi v nedeljah dopoldne. Na sliki Davorina Križmančiča lastniki ob odprtju prenovljene pekarnice.

gledališča

Kulturni dom
SSG ponovi jutri, 30. t.m., ob 20. uri predstavo KRALJ OJDIPUS. SSG gostuje z BI IGRALI Z MANO ? v Kopru danes ob 10. in 15. uri.

Gledališče ROSSETTI
Pri blagajni gledališča, pri osrednji blagajni v Pasaži Protti, na univerzi in po solah je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev za gledališko sezono 1991/92. Do 10. decembra so na razpolago posebni abonmaji (red prost) za deset predstav.

Nocoj ob 20.30 bo v gledališču Rossetti gostovalo Stalno gledališče iz Bocna s Fassbinderjevim LIBERTA' A BREMA. Režija Marco Bernardi. Predstava traja uro in pol. V abonmaju: odrezek št. 3. A. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

3. in 4. decembra bo Duetto 2000 predstavilo gledališko skupino Philippe Genty v DERIVES. Predstava izven abonmaja, za katero je veljavna izkaznica Teatro 1. Predprodaja vstopnic od danes dalje pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Gledališče VERDI
Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča je v teku vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev.

V nedeljo, 1. decembra, ob 18. uri bo na sporedu koncert izven abonmaja posvečen Mozartu. Pod vodstvom Lú JIA bo nastopil orkester gledališča Verdi. Kot solistka bo nastopila mlada pianistka Miekko Kanno.

Opera in baletna sezona 1991/92
Danes ob 20. uri (red F) ponovitev Rossinijeve opere L'ITALIANA IN ALGERI. Dirigent Bruno Campanella, režija Stefano Vizioli.

Jutri, ob 20. uri (red L) zaključna predstava.

V ponedeljek, 2. decembra, ob 18. uri bo v Avditoriju Muzeja Revoltella v

Ul. Diaz 27 nastopila sopranistka SONIA GANASSI ob klavirski spremljavi Nataše Kerševan.

La Contrada - Gledališče Cristallo
Sezona 1991/92.
Jutri, ob 20.30 premierska predstava rimske gledališke skupine Compagnia dell'Atto z delom Pavla Kohouta POSIZIONE DI STALLO. Režija Marco Lucchese, nastopajo Renato Campese, Anna Menichetti in Enzo Robutti.

La Contrada - Predstave za otroke
Gledališče La Contrada je tudi letos pripravilo ciklus pravljic za najmlajše z naslovom "Ti racconto una fiaba". Do februarja se bo zvrstila cela serija znanih in manj znanih, a vendar zelo priljubljenih, pravljic za malčke.
V nedeljo, 1. decembra, ob 16.30 bo na sporedu pravljica Charlesa Perraulta POLLICINO z Oraziom Bobio. Informacije pri gledališču Cristallo (tel. 9484671/2).

Gledališče MIELA
Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina "Quelli del Luminico" ponovila Marivauxovo IL GIOCO DELL' AMORE E DEL CASO. Režija Sidonia Santin Social. Ponovitve si sledijo do nedelje, 1. 12.1991.
V torek 3. in v sredo 4. decembra, ob 21. uri bo v sklopu prireditev "Miela Riddens" predstava MANOLO.

Narečno gledališče
Danes, ob 20.30 bo v gledališču Silvio Pellico v Ul. Anianian gledališka skupina Sipario Aperto uprizorila Peteanovo delo ROBE DE L'ALTRO MONDO. Ponovitve 30. t. m. ter 1., 6. in 7. decembra.

Napovedana predstava TRIESTE E' UN CALAFA' bo uprizorjena v marcu.
Gledališče Dei Fabbri
Danes, ob 20.30 bo v gledališču v Ul. dei Fabbri predstava I GIULLARI DI BISKRA. Ponovitve do nedelje, 1. decembra.

Narodna in študijska knjižnica
Odsek za zgodovino

vabi na predstavitev nove primorske humanistične, družboslovne in naravoslovne revije

ANNALES

Danes, 29. t. m., ob 19. uri
v prostorih NŠK v ul. Sv. Frančiška 20.

Sodelovali bodo uredniki in sodelavci revije.

SKLAD
MITJA ČUK

ADVENTNA PRODAJNA
RAZSTAVA SLIK

Sklad Mitja Čuk

vabi danes, ob 18. uri

na odprtje razstave v dvorano Hranilnice in Posojilnice na Opčinah.

koncerti

Società dei concerti
Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 2. decembra 1991, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil ARNALDO COHEN. Na sporedu bo Mozart, Beethoven, Bach-Busoni, Chopin in Fernandez.

Gledališče Rossetti
V nedeljo, 8. decembra, ob 21. uri celovečerni koncert RAY CHARLESA. Za koncert niso veljavne izkaznice. Prodaja vstopnic je v teku pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Tržaški jazz krožek
V ponedeljek, 16. decembra, ob 21. uri bo na sporedu koncert pevke bluesov CHINA BERRY.

čestitke

V torek je privekal na svet LORENZO in osrečil Nevo in Lorian. Da bi zrastle zdrave in priden deček mu želijo nonata iz Doline, stric, teta ter sestrični Alenka in Valentina.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 A proposito di Henry, r. Mike Nichols, i. Harrison Ford.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Non dirme lo... non ci credo, i. Gene Wilder, Richard Pryor.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 22.00 Nei panni di una bionda, r. Blake Edwards, i. Ellen Barkin.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 La vita, l'amore e le vacche, kom.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Sotto massima sorveglianza, i. Rutger Hauer, Mimi Rogers.
NAZIONALE III - 16.00 Barton Fink, r. Joel Coen, i. John Turturro.
NAZIONALE IV - 16.45, 22.15 Rapsodia d'agosto, r. Akira Kurosawa, i. Richard Gere.
GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Johnny Stecchino, i. Roberto Benigni.
MIGNON - 17.00, 22.00 Il grande inganno, i. Jack Nicholson.
EDEN - 15.30, 22.10 Morbosità bestiale di sorelle superbagnate, porn., □□
CAPITOL - 15.15, 22.10 La leggenda del re pescatore.
LUMIERE - 16.00, 22.15 Il flauto magico (Mozart-Bergman).
ALCIONE - 17.00, 22.15 L'amore necessario, i. Ben Kingsley.
RADIO - 15.30, 21.30 Marina transexual Jojami, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Vabimo vse otroke mestnih osnovnih šol na »KREATIVNO DELAVNICO«, ki bo jutri, 30. t.m. ob 16. do 18. ure v KD »I. Grbec« — Škedenjska ul. 124.

Tržaški pokrajinski odbor VZPI-ANPI obvešča, da je odprl tri tekoče račune: št. 3090343/51/09 pri Banca Commerciale Italiana ag. 1 v Trstu, št. 6705/05 pri Tržaški kreditni banki in št. 9991/1 pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah ter v agenciji v Trstu za zbiranje prispevkov za pomoč žrtvam vojne v Jugoslaviji ter poziva člane in demokrate, da se odzovejo tej akciji.

Gibanje za komunistično prenovo zahodnega in vzhodnega Krasa vabi na KONGRES v nedeljo, 1. decembra, ob 9. uri v Ljudskem domu v Križu. Vabi vse člane in simpatizerje.

SKD Tabor Opčine. SILVESTROVANJE 91: rezervacije mest v društvenem baru od ponedeljka popoldne, 2. decembra dalje.

Izšla je prva redna številka ŠKRATA. Dobite jo v: Tržaški knjigarni - Trst, Knjigarni Fortunato - Trst, Katoliški knjigarni - Gorica, kiosku - Trg Oberdan, Prosvetnem domu - Opčine, kioskih na Opčinah, kiosku na Proseku, kiosku na Kontovelu, Knjigarni Terčon - Nabrežina ter kiosku v Križu.

razne prireditve

VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi priredi ob 20. obletnici postavitve spomenika padlim v NOB z Opčin, ob Banov, s Ferlugov in s Piščancev jutri, 30. t. m., ob 20. uri spominsko svečanost pri spomeniku na Narodni ulici z nastopom MPZ Tabor pod vodstvom S. Grgiča in domačih recitatorjev. Ob 20.30 v Prosvetnem domu »ŠE POMNITE TOVARIŠI« koncert TPPZ »P.Tomažič« pod vodstvom O. Kjudra. Polnoštevilo vabljeni.

KD Kraški dom vabi v nedeljo, 1. decembra, ob 11. uri na MIKLAVŽEVANJE v Kulturnem domu na Colu. Ogledali si boste lahko otroško gledališko predstavo z naslovom BIM, BUM, BAM. Ob tej priložnosti bo odprt sejem knjig od 10. do 13. ure.

KD I. Grbec priredi jutri, 30. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih - Ul. Servola 124 GLASBENI VEČER s sodelovanjem mladih glasbenikov. Nastopili bodo bas Aldo Žerjal, tenor Miran Zadnik, pianist Aljoša Saksida, Godalni orkester, ki ga vodi Alojša Tavčar. Publikli jih bo predstavil prof. Marjan Kravos.

Glasbena zadruga Ars nova s sodelovanjem občine Zgonik priredi KONCERT ZA MIR NA HRVAŠKEM. Z izborom Beatlesovih pesmi sodeluje mešani pevski zbor »PUTOKAZI« iz Rijeke. V nedeljo, 1. decembra, v ŠKC v Zgoniku, ob 17.30. Prostovoljni prispevki bodo v celoti namenjeni prizadetim družinam na Hrvaškem.

Zveza cerkvenih pevskih zborov priredi REVIJO ZBOROV v nedeljo, 1. decembra, ob 16. uri v Kulturnem domu v Trstu.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 2. decembra govoril etnograf dr. Janez Bogataj z ljubljanske univerze na temo KULTURNA DEDIŠČINA IN NAŠ ODNOS DO NJE. Začetek ob 20.30.

SKD Grad v sodelovanju z zadrugo Ban vabi nocoj, 29. t. m., ob 20. uri v Ovčarjevo hišo pri Banih na odprtje razstave z naslovom ŠTEMANA ZA V PRVI PLES.

KD I. Grbec, Škedenjska ul. 124 priredi v ponedeljek, 2. in torek, 3. decembra ob 16. do 18. ure MIKLAVŽEVO RAZSTAVO. Sodelovali bodo tudi otroci z izdelki kreativne delavnice. Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, PETEK, 29. novembra 1991
SATURNIN

Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 16.24 - Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 0.02 in zatone ob 12.41.

Jutri, SOBOTA, 30. novembra 1991
ANDREJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.00 najvišja 39 cm, ob 11.04 najnižja -13 cm, ob 15.47 najvišja 1 cm, ob 22.36 najnižja -25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,5 stopinje, zračni tlak 1027,7 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 87-odstotna, nebo skoraj jasno, morje mirno, temperatura morja 12,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Silvestri, Peter Nossal, Luca Benedetti.

UMRLI SO: 70-letna Giovanna Struggia, 70-letni Pietro Gobbo, 72-letni Giuseppe Battiston, 67-letna Enrica Berezza, 86-letni Mario Comari, 69-letni Luciano Zidarich, 40-letni Claudio Crosilla, 94-letna Regina Perotti.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 25. novembra, do nedelje, 1. decembra 1991

Normalen urnik lekarn:
8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Largo Piave 2, Ul. Felluga 46, Lungomare Venezia 3 (Milje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Larho Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 (tel. 309114).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

28. 11. 1991

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1217,25	1180.—
Ameriška marka	754,29	748.—
Francoski frank	220,80	217.—
Holandski florint	669,28	660.—
Belgijski frank	36,625	35,50
Funt šterling	2153,55	2130.—
Irski šterling	2010,75	1980.—
Danska krona	194,09	191.—
Grška dragma	6,627	6,30
Kanadski dolar	1073,55	1020.—
Japonski jen	9,378	9,10

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Švicarski frank	853,55	845.—
Avstrijski šiling	107,178	106.—
Norveška krona	191,69	189.—
Švedska krona	205,99	203.—
Portugalski eskudo	8,458	8.—
Španska peseta	11,832	11,30
Avstralski dolar	955,95	890.—
Jugoslov. dinar	—	13.—
ECU	1536,70	—
Slovenski tolar	—	17,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Japonci s prvo mrežo z visoko definicijo

TOKIO - Japonci so spet prehiteli Evropejce in Američane in okrepili svoj položaj na svetovnem trgu elektronike. V ponedeljek je namreč v Tokiu začela delovati prva televizijska mreža s sistemom visoke definicije. Po dveh letih eksperimentalnih oddaj se je tako za televizijo začelo novo obdobje, saj visoka definicija nudi, v primerjavi s sedanji standardi Pal, Secam in ameriškim NTSC, veliko bolj kakovostno sliko in zvok, kar je vsekakor precejšnja pridobitev.

Japonska je začela z razvijanjem televizije z visoko definicijo pred 20 leti in je vložila v projekt okoli 2.000 milijard lir. Kakovost slike in zvoka, barve in definicija likov so veliko večji, kot pri sedanjih sistemih. Sedanji evropski standardi predvidevajo namreč ekrane s 625 linijami, ekrani televizij, ki lahko sprejemajo signal z visoko definicijo, pa bodo imeli kar 1.125 linij.

Japonski raziskovalni program je potekal po dveh tihih: po eni strani je skupina podjetij razvijala sistem sprejemnikov, ki bi bili primerni za tako visoko kakovost slike in zvoka, po drugi pa je druga skupina podjetij razvijala dovolj kakovosten sistem oddajanja in prenašanja signala. Tudi v tem pogledu so Japonci zdalec prehiteli Evropejce (Američani se sploh niso spustili v bitko in so osredotočili ves svoj raziskovalni potencial na digitalno televizijo), saj s sistemom MUSE lahko stisnejo na en sam pas frekvenčne lestvice tako zvočni (seveda hi-fi stereo) in video signal, medtem ko potrebujejo Evropejci kar pet pasov frek-

venčne lestvice za prenos podobnega signala.

Televizija z visoko definicijo je zaekrat petkrat dražja od televizije s sedaj veljavnimi standardi in tudi sprejemnik stane na Japonskem okoli 40 milijonov lir. Tudi zaradi tega je osemurni program, ki ga predvajajo od ponedeljka, samo neke vrste uvod, ki bo trajal tri leta, preden bodo začeli z rednimi oddajami. Toda tehnološki razvoj je tako hiter, da bo že v nekaj letih cena visoke definicije dovolj nizka, da bo tudi ta televizija dostopna širokemu krogu ljudi.

Evropa je namrevala začeti z oddajami z visoko definicijo leta 1995. Toda nevoščljivosti in nesporazumi med različnimi državnimi hišami so znatno zavrla tehnološko in raziskovalno delo. Morda bo Japonski uspeh Evropo le streznil, da bo pospešila korak in ne bo zamudila vlada visoke definicije, ki je v bitki za televizijski trg velikega pomena.

■ **Že par mesecev pošilja slovenska radijska oddaja v Trstu v eter kontaktno oddajo, ki jo vsak petek zjutraj vodi Sergej Verč. Gre za spored, v katerem imajo glavno besedo poslušalci, ki se odzivajo na aktualne teme, ki jih Verč iz tedna v teden daje v razmislek radijskemu občinstvu. Oddaja je zelo razgibana in živa, pri njej sodeluje tudi Marij Čuk z »Utrinki iz dnevnika arhivarke Gizele«, ki jih pripovedno-umetniško oblikuje Alda Sosič. Skratka program, pri katerem imajo glavno besedo poslušalci.**

Na dobrodelnem koncertu v Športni palači v Trstu Paoli o ženskah in ljubezni

Gino Paoli tako kot nekoč, morda z nekoliko več jeze v sebi — tako se je tržiški kantavtor predstavil tržaškemu občinstvu na sredinem dobrodelnem koncertu za Skupnost za boj proti narkomaniji v Clauzettu. Pevec-skladatelj je skupaj z vso svojo glasbeno-tehnično garnituro še enkrat dokazal svojo občutljivost do vprašanj, ki se vedno bolj pereče zastavljajo v italijanski družbi, za kar so ga prisotni nagradili z bogatimi aplavzi.

Paoli je v Trstu ponovil svoj uspešni poletni show v živo z naslovom *Matto come un gatto* po zadnji plošči, ki je več tednov kraljevala na lestvici najbolj prodajanih albumov. Ob spremljavi devetčlanske zelo »uigrane« glasbene skupine je zapel vrsto skladb prav iz te plošče, ni pa po-

zabil na tiste pesmi, ki so postale že neodtujljivi del italijanske glasbene zakladnice. Zapel in zaigral jih je sam ob spremljavi električnega klavirja in le s priložnostnimi akustičnimi glasbenimi utrinki enega ali drugega instrumenta. La gatta, Sassi, Il cielo in una stanza so izzvenele še vedno zelo sveže, prav tako kot druge pesmi, ki jih je ta »posinoveljeni Genovežan« v teku več kot treh desetletij posvetil ženskam in ljubezni nasploh. Prav ženske in ljubezen predstavljajo tisti neusahljivi rezervoar, iz katerega ta sedaj že 57-letni sivolasi pevec črpa navdih za svoje z občutki vseh vrst prepojene pesmi. Drugi pol njegovega ustvarjalnega opusa zavzemajo emarginiranci, različneži, tisti, ki občutijo institucionalizirane družbene odnose kot

kletko in bi zato želeli spremeniti svet, a jim ne uspe, ker ostajajo konec koncev sami, osamljeni.

Gino Paoli je v Trstu že večkrat zapel v dobrodelne namene, v dejanski dokaz, kako so mu določena družbena vprašanja pri srcu. Na sredinem koncertu se je pevec spomnil tudi na vojno »tu za hrbotom«, že skoraj pozabljeno, samo zato, ker nima za sabo velikega moralnega ideala — petroleja, in nato zapel pesem, ki je dobila navdih pri januarski »veliki puščavski vojni«, *Matto come un gatto*. Gre za pesem, ki odklanja vsakršno obliko vojne in ubijanja nasploh.

Koncert Gina Paolija v tržaški Športni palači je bil lep prijeten glasbeni večer, ki ga je hvalevredna dobrodelna pobuda še bolj oplemenitila.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
5.50 Nad.: Sei delitti per Padre Brown (4. del)
6.55 Aktualno: Unomattina
10.05 Gospodarstvo
10.25 Otroška oddaja
11.05 Nan.: Un anno nella vita — Ritrovarsi
11.55 Variete: Piacere Raiuno, vmes vreme in vesti
13.30 Dnevnik - Tri minute
14.00 Piacere Raiuno
14.30 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
15.00 Dok.: Fotogiornalismo
16.00 Mladinski variete: Big!
17.35 Odprti prostor
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Kratke vesti
18.05 Variete: Fantastico bis
18.40 Kvarov svet
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Film: Herbie il maggiolino sempre più matto (kom., ZDA 1974, r. Robert Stevenson, i. Helen Hayes, Ken Berry)
22.20 Dokumenti: Zevs
22.45 Dnevnik
23.00 Salzburg in glasba
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Tenis: Francija-ZDA
1.40 Rubrika okrog polnoči

RAI 2
6.00 Nanizanke in risanke
9.00 Izobraž. odd.: Campus
9.55 Film: Lo scortatore pust., Nem. 1958)
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik ob trinajstih
13.20 Gospodarstvo, rubrika o medicini in vreme
13.50 Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35 Film: Golia contro il cavaliere mascherato (pust., It. 1964)
17.00 Vesti in Iz Parlamenta
17.10 Rubrika o košarki
17.25 Milijon ur: Navodila za dolgo življenje
17.55 Glasba: Rock café
18.05 Dnevnik in šport
18.20 Nan.: Miami Vice
19.05 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: I fatti vostri (vodi F. Frizzi)
22.45 Missione reporter
23.15 Dnevnik - Pegaz
23.55 Nočni dnevnik
24.00 SP v smučanju
0.15 Vreme in horoskop
0.20 Glasba: Rock café
0.25 Filmske novosti
0.35 Film: Freud, passioni segrete (dram., ZDA 1962)

RAI 3
12.00 Aktualno: Krožek ob 12 (vodi G.B. Amidei)
14.00 Deželne vesti
14.30 Popoldanski dnevnik
14.45 Šola se obnavlja
15.45 Rubrika o zimskem športu
16.05 Rokomet: Bressanone-Trieste
17.00 Dnevnik - On the road
17.15 La rassegna: pregled tujega tiska in televizije
17.25 SP v smučanju: veleslalom (moški, 1. tek)
18.15 Dok. oddaja: Geo
18.55 Vremenska slika
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Varieteja: P. Chiambretti - Il portalelettere, 20.05 Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita L. Di Majo, Alessandra Graziottin)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Film: L'amico ritrovato (dram., Fr. 1989, r. Jerry Schatzberg, i. Jason Robards, Christian Anholt, Samuel West)
0.35 Dnevnik in vreme
1.00 Variete: Fuori orario

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik (pon.), Klub Klobuk, 10.10 nadaljevanka Evita Peron, 11.10 Euroritem
11.25 Video strani
13.30 Dnevnik
15.10 Video strani
15.20 Sova (pon.), vmes nan. Taksi, nad. Film oživi, nato Jazz, blues...
16.45 Poslovne informacije
16.50 Poročila
16.55 Slovenska kronika
17.05 Mozaik(pon.): Tednik
18.10 Oddaja za mladostnike: Tok Tok
19.00 Risanke in TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 Forum
20.20 Dok. serija: Najdaljše sovražstvo
21.15 Nan.: Zgodbe Stiga Trenterja
22.20 Dnevnik in vreme
22.45 Sova, vmes nanizanka Pri Huxtablovih, film Noč (dram., Fr.-It. 1961, r. M. Antonioni, i. Jeanne Moreau, M. Mastroianni), sledi erotični variete Dražljivo
1.40 Video strani

TV Koper
13.00 Športne oddaje
14.30 Eurogol
14.50 Otroška oddaja
15.30 Nan.: Agente Pepper
16.30 Tutti frutti juke box
18.30 Risanke
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Stičišče
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes variete Pronto... chi ciacola? (pravljice, risanke, igre)
20.30 Dok.: Biblijska ozemlja
21.00 Aktualno: Mappamondo
21.30 Nad.: L'uomo di Sheldford (7. del)
22.20 TV dnevnik
22.30 Nad.: Rayanovi
23.10 Nan.: Agente Pepper

TV Slovenija 2
17.10 Euroritem (14. del)
17.30 Regionalni programi TVS: Studio Maribor - Tele M
19.00 40 veselih Koširjevih let
19.30 TV Dnevnik HTV
20.00 Žarišče
20.30 Operni koncert za mir
23.30 Program HTV
0.40 Eksperimentalni program Yutel

CANALE 5
7.00 Aktualno: Na prvi strani
8.30 Nanizanka: Arnold
9.05 Film: Quando dico che ti amo (glas., It. 1967, r. Giorgio Bianchi, i. Tony Renis, Lola Falana)
11.50 Kviz: Il pranzo è servito
12.45 Canale 5 News
13.40 Variete: Non è la RAI (vodi Enrica Bonaccorti)
14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone
15.55 Kviz: Baciando baciando
16.00 Otroški variete
18.00 Kvizi: Ok il prezzo è giusto, 18.50 Baciando baciando, 18.55 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno), 19.45 Il gioco dei 9 (vodi Gerry Scotti), vmes (19.40) News
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: Bravo bravissimo (vodi Mike Bongiorno)
22.45 Variete: Rivediamoli
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News
1.20 Striscia la notizia
1.35 Nanizanke non stop

RETE 4
8.00 Buongiorno amica
8.05 Nad.: Così gira il mondo, 8.30 La valle dei pini, 9.40 Una donna in vendita
10.30 Kviz: Cari genitori
11.30 Nad.: Stellina
12.00 Otroški variete: Ciao ciao in risanke
13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.45 Señora, 15.15 Vendetta di una donna, 15.45 Cristal, 16.30 General Hospital, 17.05 Febbre d'amore
17.50 TV4 Vesti
18.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
18.30 Kviz: Gioco delle coppie (vodi Corrado Tedeschi)
19.10 Nan.: Cristina, l'Europa siamo noi — Beneficenza
19.35 Nad.: Primavera (i. Carla Sosa), 20.30 Manuela
22.30 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles - Rimpianti
23.30 Film: Il capitalista (kom., ZDA 1952, r. Douglas Sirk, i. Charles Coburn, Piper Laurie)
1.25 Nanizanke non stop

ITALIA 1
6.25 Vreme in Odprti studio
7.00 Otroška oddaja
8.30 Odprti studio
9.05 Nanizanke: SuperVicky - Telefonata anonima, 9.30 Chips, 10.30 Magnum P.I., sledi vreme
11.30 Odprti studio
11.45 Varieteja: Mezzogiorno italiano, 13.45 Benny Hill Show
14.15 Film: La corsa più pazzo del mondo (pust., ZDA 1976, r. Chuck Bail)
16.30 Nanizanki: Il mio amico Ultraman - Rapimento, 17.00 A-Team - Naturalmente su Tele Murdoch
18.00 Variete: Mondo Gabibbo, nato vreme
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: MacGyver
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.30 Film: High Spirits - Fantasma da legare (fant., ZDA 1988, r. Neil Jordan, i. Steve Guttenberg, Peter O'Toole)
22.30 Aktualno: L'istruttoria (vodi Giuliano Ferrara)
0.30 Odprti studio in šport
1.05 Nočni spored

ODEON
13.00 Risanke
15.00 Nad.: Happy end (i. José Wilker)
16.00 Film: La grande pioggia (dram., ZDA 1939, r. C. Brown, i. Myrna Loy, Tyrone Power)
18.00 Nad.: Rosa selvaggia (i. Veronica Castro)
19.30 Risanke
20.00 Dok.: Človek in zemlja
20.30 Film: Il gatto e il canarino (krim., 1978, r. Radley Metzger, i. H. Blackman)
22.15 Reportaža: Dosje Vene-cuela
22.45 Film: Striscia ragazza striscia - Crwalspace (srh., 1987, i. Klaus Kinski, Tania Balsam)

TMC
8.30 Dok.: Prijateljska narava
9.00 Nan.: Le spie, I giorni di Brian
11.00 Nad.: Vite rubate
11.45 A pranzo con Wilma
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
14.00 Variete: Ottovolante
14.35 Risanke: Snack
15.00 Film: Un amore impossibile (kom., ZDA 1978, i. Elizabeth Taylor)

16.35 Rubrika: Ženska TV
17.25 SP v smučanju: veleslalom (m., 1. tek)
18.30 Dok.: Yes I do
18.45 Kviz: Arriva la banda, 19.45 Teletotto (vodi Raffaele Pisu)
20.00 Vesti: TMC News
20.25 SP v smučanju: veleslalom (m., 2. tek)
21.40 Aktualno: L'appuntamento
22.30 Variete: Festa di compleanno (vodita G. Cinquetti in Lelio Lutazzi)
23.35 Večerni dnevnik
23.55 Film: La promessa di un miracolo (dram., ZDA)
1.45 Aktualno: CNN News

TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
15.30 Košarka B1
18.00 Nad.: La padroncina
19.00 Večerne vesti
19.30 Nanizanka: Il grande teatro del West
20.00 Rubrika: Občina
21.30 Nad.: Il segreto del Sahara (i. Michael York)
22.45 Nočne vesti
0.15 Rubrika o motorjih

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereo-fonski koncert; 11.30 Radijska priredba: Odiseja (r. Boris Kobal, 10. del); 11.45 Pri-ljubljene melodije; 12.00 Iz četrtkovih srečanj; 12.30 Lahka glasba; 12.40 Srečanje oktetov Primorske in Ricmanjih; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti - Od Milj do Devina; 15.00 Zvočne kuli-se; 15.30 Rock zvezde; 16.00 Mi in glas-ba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogod-ki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.05 Radio plus; 8.15 Obvestila; 8.30 Dnevnikov odmev; 10.45 Spot; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Do tri-najstih; 13.20 Obvestila; 15.00 Radio da-nes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.00 Studio ob 17.00; 19.30 Obvestila in glasba; 19.45 Lahko noč, otroci!; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenec po svetu (v živo); 22.00 Zrcalo dneva; 23.00 Literarni nočno; 23.15 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital predstavlja Klasiko; 18.30 Glasbe-ne želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Slovenija; 23.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Alma-nah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfo-nija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pe-sem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Slovenska literatura; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Želja po glasbi; 14.10 Koledarček; 14.33 Alphabet street; 16.00 Politika in aktual-nosti; 17.10 Rock-slovar; 17.35 Promocija plošče; 17.50 Rubrika; 18.05 Filmska glas-ba; 18.45 Studio 12; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matine-ja, Dobro jutro z Majdo; 20.00 Mix Time.

Začel se je včeraj, danes pa odprejo sejem Eurovite Številna in kakovostna udeležba na posvetu o stoletju vinogradništva

V prisotnosti okrog 350 enologov in izvedencev za vinogradništvo so včeraj na univerzi odprli tridnevni mednarodni posvet »Gorica 1891-1991: sto let enologije in vinogradništva«. Srečanje poteka ob sejmu Eurovite, ki ga bodo odprli danes ob 11. uri na Expomenu, a tudi ob 100-letnici 4. vseavstrijskega enološkega kongresa, ki je potekal v Gorici (proslava obletnice bo jutri ob 15.30 na razstavišču). Obletnico so izkoristili za poudarek stoletne tradicije visoko strokovnega vinogradništva na Goriškem. Kontinuiteto med goriškima kongresoma poudarjata dve simbolični prisotnosti: uvodni poseg je imel princ Karl Habsburški, vnuk zadnjega avstrogrškega cesarja, častni predsednik pa je grof Giovanni Coronini, potomec pred sto leti predsedujočega grofa Coroninija.

Ob tem navezovanju na preteklost pa je že včeraj posvet segel na najsodobnejša področja znanstvenega pristopa do vinogradništva in proizvajanja kakovostnih vin. V dopoldanskem delu so se zvrstili zgodovinski pregledi vinogradništva, boja proti zajedal-

cem in razvoja enologije, že popoldanski del pa je zasedanji delovnih komisij ponudil informacijo o najnovejših dognanjih na tem področju. Med poročevalci in sluhatelji so akademiki in enologi srednjeevropskega področja, nekoč sestavnega dela Avstrogrške, ki ga ob literaturi in drugih kul-

turnih značilnosti združuje tudi kultura vina, kot so v uvodnem delu posveta poudarili predstavniki kajevnih oblasti Bevilacqua (Trg. zbornica), Scarano (občina Gorica), Saccavini (Pokrajina), Del Gobbo (Ersa) in Pittaro (Dež. center za vinogradništvo).

Na sliki (foto Marinčič) s posveta o stoletju vinogradništva

V Gorici se množijo solidarnostne pobude Darila za lepši božič malih hrvaških beguncev

V Gorici je v teh dneh vse več solidarnostnih pobud za pomoč hrvaškim beguncem. Prostovoljci pri Zelenem križu so pod geslom »Lepši božič za hrvaške otroke« naslovili javnosti poziv za zbiranje božičnih daril za otroke in mladence - skupno jih je 250 -, ki so se zatekli v našo deželo in sicer v Červinjan in Lignano. Darila (igračke, knjige, šolske potrebščine in drugo) bodo zbirali na sedežu ZK v Ul. Crispi 7/B od 1. decembra dalje vsak dan od 10. do 12. in od 14. do 18. ure.

Goriška pokrajinska uprava bo v začetku decembra priredila javno srečanje s predstavniki občinske uprave iz Reke, ki naj bi se ga udeležili tudi predstavniki tamkajšnje skupnosti Italijanov, borci združenja Subnor in zdravniki pediatrične bolnišnice. O tem so se te dni pogovarjali na srečanju med pokrajinskim odbornikom za obmejne problematike Mirkom Špacapanom in delegacijo VZPI, v kateri so bili Silvino Poletto, Milan Furlan, Stanko Kuštrin in Silvano Culetto. Goriški borci, ki že vrsto let aktivno sodelujejo s so-

rodnim borčevskim združenjem iz Reke so se zavzeli za solidarnostno akcijo, ki naj bo predvsem v pomoč otrokom različnih narodnosti, najbolj nedolžnim žrtvam nesmiselne vojne na Hrvaškem.

Odbornik Špacapan je pristopil k pobudi in poudaril, da je treba treba vsa prizadevanja usmeriti v takojšnje konkretne oblike solidarnosti. Na srečanje bodo povabili župane občin na Goriškem in predstavnike drugih organizacij, ki že zbirajo pomoč za Hrvaško.

Tudi vodstvo goriške sekcije Vsehrvaškega združenja državne policije (ANPS) je v prejšnjih dneh na predlog njenega predsednika Bumbaca soglasno sprejelo hvalevredno solidarnostno pobudo. Sklenilo je, da bo zbiralo denarne prispevke za hrvaške sirote, ki so se iz bombardiranega Dubrovnika zatekle v Lignano. Vodstvo vabi naj radodarnost prispevajo predvsem člani združenja, sprejemali pa bodo tudi prispevke drugih vsak delovnik od 9.30 do 11.30 na svojem sedežu v kasarni policije pri Rdeči hiši.

Scarano odstopil

Goriški župan Antonio Scarano je sinoči odstopil. Kot je napovedoval, je s formalnim odstopom čakal le do odobritve proračuna in z njim povezanih sklepov. Občinski svet je včeraj odobril še zadnje popravke k letošnjemu proračunu (porazdelili so milijardo in 700 milijonov dodatnih prihodkov). Župana sicer ni bilo na seji, v dvorani pa je bilo čutiti pričakovanje, da se bo nekaj zgodilo. Počakati je bilo treba le toliko, da je načelnik kolegija preglednikov računov dr. Amirante oštel občinsko upravo zaradi malomarnosti v postopku za odobritev proračuna. Ob 18.20, ko so se s tem v zvezi začeli dokaj kritično oglašati tudi razni svetovalci, je predsedujoči podžupan Del Ben nenadoma prekinil razpravo in prebral Scaranovo pismo, naslovljeno občinskemu tajniku. V nekaj kratkih stavkih je v njem sporočilo o odstopu in na-

poved, da si pridržuje namen podrobneje obvestiti javnost o razlogih za ta korak. Ob protestu svetovalca Fiorellija, ki je zahteval, naj se seja kljub temu nadaljuje, ker po predpisih ni razloga za prekinitev, je Del Ben zaključil sejo.

Z včerajšnjo potezo je po nekaj tednih od napovedi odstopa takoj po zavrnitvi gradnje financerske šole na letališču torej Scarano uresničil napovedi. Z njegovim odstopom se razpusti tudi občinski odbor, četudi bodo tako župan kot odborniki redno opravljali svoje posle vse do izvolitve nove uprave. Do te mora priti v roku 60 dni, sicer bo imenovan komisar za upravljanje občine do predčasnih volitev. Besedo imajo stranke, predvsem KD. Njen novi mestni odbor se sestane v torek. Vprašanje je le, ali bo 60 dni dovolj za razrešitev zapletene politične krize.

Danes in jutri posvet o skupnem prostorskem načrtovanju ob meji

Danes se bo v Kulturnem domu v Gorici ob 9.30 pričel dvodnevni posvet na temo »Načrtovanje meje za prostor brez pregrad«. Študijsko srečanje prireja Občina Gorica in Skupščina občine Nova Gorica pod pokroviteljstvom Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine in Republike Slovenije, ob njem pa si bo mogoče ogledati tudi razstavo projektov za območje Gorice in Nove Gorice, ki so bili predloženi na letošnjem mednarodnem natečaju v arhitekturi Europan 2.

Posvet, kot že poprej natečaj Europan 2, se uokvirja v znana in dalekosežnejša prizadevanja, da bi v prostorskem načrtovanju in na drugih področjih prerasli zarez, ki jo predstavlja državna meja na območju Gorice in Nove Gorice. Na posvetu bi morala danes dopoldne med prvimi spregovoriti tudi deželni odbornik za prostor-

ske načrtovanje Gianfranco Carbone in minister za varstvo okolja in urejanje prostora Republike Slovenije Miha Jazbinšek, govorili pa bodo še dr. Roberto Rocco, prof. Alberto Gasparini, arh. Didiere Rebois, inž. Elio Piroddi in dr. Claus Baldus iz Berlina. Zvečer ob 18. uri bodo odprli že omenjeno razstavo projektov z natečaja Europan 2 v grofovi dvorani na goriškem gradu. Razstava bo na ogled do nedelje, 22. decembra.

Posvet se bo jutri nadaljeval in zaključil v konferenčni dvorani Iskre Delte v Novi Gorici. Ob 9.30 bo govoril arh. Bernardo Secchi, za njim pa prof. Branko Klinc, na kar bodo na sporedu krajša sporočila in razprava. Študijsko srečanje se bo zaključilo opoldne, ko bo odbornik za urbanizem pri goriški občini inž. Nicolò Fornasir predstavil mednarodni natečaj za goriški grad.

Drevi zborovski koncert na čast svete Cecilije

Nocoj bo z začetkom ob 20.15 v cerkvi sv. Ignacija na Travniku zborovski koncert v počastitev sv. Cecilije, zavetnice glasbe. Na koncertu bo sodelovalo osem zborov, in sicer zbori I. Madrigalisti di Gorizia, Štandrež, S. Maria Assunta, Podgora, Coral di Lucinis, L. Fogar, S. Ignazio in C. A. Seghizzi. Vsak zbor bo zapel tri do štiri pesmi, večinoma iz italijanske in slovenske glasbene zakladnice. Povezoval bo Ubaldo Agati.

razna obvestila

Organizatorji izleta v Caorle obveščajo izletnike, da bo odhod avtobusa jutri ob 8. uri iz Doberdoba.

Društvo prostovoljnih krvodajalcev Doberdob obvešča člane, da bodo volitve za prenovitev odbora danes ob 18. do 21. ure na sedežu društva.

V pokrajinskem muzeju na gradu bosta danes ob 18. uri A.G. Fronzoni in L. Sossella predavala na temo Za novo govorico v sporočanju.

V knjigarni Antonini na Korzu Italia bo danes ob 15.15 predstavitev anastatskega ponatisa knjige »Sunto storico delle principate contee di Gorizia e Gradisca« (»Zgodovinski pregled goriške in gradišanske knežje grofije«) Giuseppa Domenica Della Bona. Knjiga je prvič izšla v Gorici leta 1853, za ponatis pa je zdaj poskrbel založba Edizioni della Laguna.

KD Oton Župančič vabi na občni zbor v sredo, 4. decembra, ob 20.30 v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu.

Družba se dobi v nedeljo, 1. decembra, ob 9.30 na Travniku.

kino

Gorica

VITTORIA 19.45-22.00 »L'ultima tempesta«. R. P. Greenaway; i. J. Gielgud, M. Clark. Festival v Benetkah '91.

CORSO 17.30-22.00 »La vita, l'amore e le vacche«.

VERDI 18.00-22.00 »Scelta d'amore«.

Tržič

COMUNALE 18.00-22.00 »Edoardo II.«

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Ko je delal se je nadelal«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Predmet lepote«, 22.00 »Zandalee«.

DESKLE 19.30 »Robin Hood«.

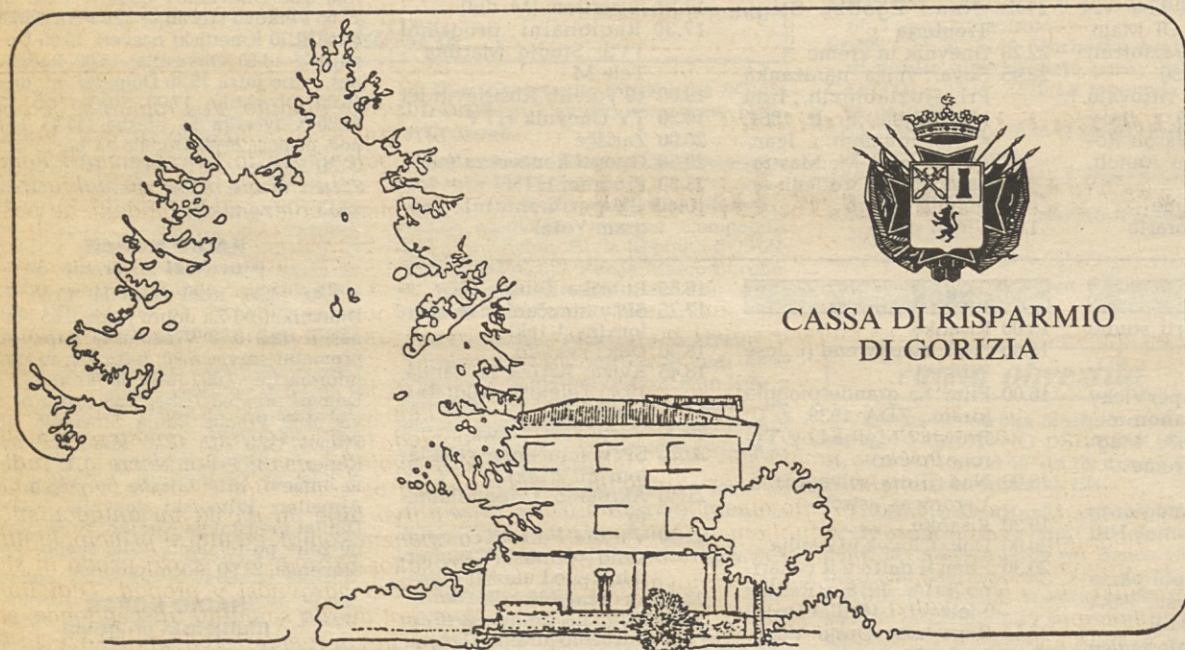
DEŽURNA LEKARNA V GORICI Providenti, Trg De Amicis (Koren), tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU San Nicolò, Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12.45 Celestina Vintin, por. Alessio iz bolnišnice Janeza od Boga v Zagreb, ob 13.15 Anna Ferman, vd. Tomei iz splošne bolnišnice v Gradišče, ob 11.30 Francesco Poian iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

V LOČNIKU ...

CASSA DI RISPARMIO
DI GORIZIA

OBIŠČITE NAS OD PONEDELJKA, 2. DECEMBRA DALJE BOMO PRISOTNI
Z NOVO POSLOVALNICO V LOČNIKU - UL. UDINE 143, NA DRŽAVNI
CESTI GORICA-VIDEM.

PRIČAKUJEMO VAS!

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA
GORIŠKA HRANILNICA

V. Makuc je razstavljal v TK Galeriji

Primorski kamniti zid s steklenimi črepinjami na njegovem zgornjem robu: obramba pred vdorom tujega v lastni svet; tako se je predstavil skozi skulpturo Vladimir Makuc na razstavi v TK Galeriji, vendar na tem zidu, med steklenimi črepinjami, so mirno stole tri tenkonoge ptice, za nič vznemirjene, da se je človek hotel ograditi; simboli misli, ustvarjalnega duha, svobode, se ne zmenijo za pregrade, so most med eno in drugo stranjo zidu, pa ni važno, na kateri strani smo mi in na kateri je umetnik.

Ko prestopimo ta simbolični zid in vstopimo v razstavo, se nam razkrijejo stilizirani pogledi na kraški svet z vsemi njegovimi atributi; predvsem je opazna prisotnost tenkonogih ptic v pusti pokrajini kot znakovna stalnica in stilna konstanta celotnega slikovno-plastičnega ciklusa, v katerega vpade človeška prisotnost z žensko figuro in z naslednjim prvinskim elementom - lesom v obliki butare dračja na glavi. Pravzaprav se srečujemo v tem ciklusu z raznimi prvinskimi elementi, ki so njeni prisotni kot skrajna poenostavitve pri izgradnji likovnega dela: les, kamen, pesek; umetniškovo iskanje poenostavitve in simbolnih pomenov se v pravem pomenu besede materializira. S tem se slike izredno približajo plastikam tako, da med enimi in drugimi ni velikega preskoka ne točno določene meje; marsikdaj je slika, ki je poslikana tudi v okvirju nabita z večjo globino in plastičnostjo kot nekatere plastike. Kar velja za prvinskost materialov se posebej odraža tudi v samih likovnih elementih, ki sestavljajo prikazana dela: skrajna stilizacija figur in ploskev pripelje avtorja do reminiscenc na atavično potrebo po izražanju ideje in čustev (Altamira) in ob tem doda »magične« simbolne znake v kontekst slike (»zgodovinski spomin« na tribalna verovanja?). Od teh povratnih zvez je le korak do zadnjih risb, kjer črta prevladuje in se figura v njej skomladi, rajda izgubi ter dobimo občutek, da se umetnik skuša približati svoji, tudi samemu skriti notranjosti, preko neke vrste »avtomatske pisave«. Prejšnja čistost kompozicije in znaka se nekako zgubi v vplivu velike zmešnjave, ki vlada okoli nas in avtorja vleče, da skrije svoje občutke v množico znakov in črt, kar vidimo v zadnjih risbah, ki so bile prikazane na razstavi. Kratek, a vendar globok prerez skozi zadnji ustvarjalni cikel nam Vladimirja Makuca še bolj približa in pokaže razvoj njegove ustvarjalnosti. (srce)

Drobna knjižica o dolgi zgodovini

Zgodovina je vodnjak brez dna. Le redkokateri pisec si upa vreči vanj goreč kos papirja, ki počasi pada proti dnu in osvetljuje njegove zamračene stene, dokler ne ostane le čisto drobena, utripajoča zvezdica v temni globeli. Posebej zahtevno je vse skrivne poti, vsa vijuganja zgodovinskih sosledij predstaviti mladim, šolajočim se bralcem, ali nepoznavalcem, ki se k preglednicam zatekajo le izjemoma. Ogniti se je potrebno prezapletenim izpeljavam, kopičenju sicer pomembnih podrobnosti - na drugi strani pa je treba ohraniti neko strokovno resnost in doslednost.

Daljnega leta 1935 je sveže pečeni dunajski diplomat zgodovine Ernst H. Gombrich v svoji knjigi »Kratka svetovna zgodovina za mlade bralce« zadovoljil vsem omenjenim napotilom. In to na tako svojsko poljuden način, da so mu jo po petdesetih letih plodnega umetnostno-zgodovinskega udejstvovanja (mimogrede, pred kratkim je bila poslovenjena tudi študija s tega njegovega področja, Spisi o umetnosti) znova ponatisnili v prav taki obliki, kot jo imamo po zaslugi ljubljanske DZS pred seboj tudi v slovenskem prevodu.

Gombrich piše z lahkim persom, kleno in pristopno. Tudi najtežje in najbolj zapletene epizode

preteklih stvarnosti zna povedati in razložiti na jasen in preprost način, doumljiv vsakomur. Čarobnost obdobja se pred nami razgrne v vsej svoji pestrosti. Enako pozorno, kot se usmeri na kulturni razvoj človeštva, se loti tudi veliko religioznih, političnih, tehničnih in gospodarskih premikov, od davne prazgodovine pa vse do dvajsetega stoletja. Najljubše v svetovni zgodovini mu je prav to, zatrjuje avtor, da je resnična - opisane zgodbe pa zaradi tega ne izgubijo njegovega značilnega, skoraj pustolovskega načina pripovedovanja. Napisano lepo dopolnjujejo ilustracije, ki najusodnejše podobe zgodovine za vselej ujamejo v svojo črno-belo izraznost. Žal pa je prav sodobni čas obravnavan najbolj pomanjkljivo, bežno, zgolj v površni spremni besedi, ki ne dosega pripovedne izčrpnosti in ljubkosti prejšnjih 39 poglavij. Pisanje zgodovine preteklosti je sila kočljivo početje, kar pa tega svetovno uveljavljene strokovnjake ne bi smelo odvratiti od ukvarjanja z njo. Vseeno pa je pričujoče delo dovolj široko in privlačno, da bo tudi pri nas, kot je s prevodi dosegalo že desetletja po vsej Evropi, naletelo na dober odziv. Zares prijetna osvežitev za obe strani katedra.

MITJA VELIKONJA

Wall Street Journal poziva Berite Marksa

Novica je nedvomno nenavadna, celo presenetljiva. Medtem ko v Sovjetski zvezi pospešeno rušijo marksizem in ko se je pod marsikaterim Marksovim kipom pojavil napis »Proletarci vseh dežel, oprostite mi«, v ZDA, zibelki in templju svetovnega kapitalizma, pozivajo k preučevanju filozofa, ki je veljal za utemeljitelja vseh socialističnih družb in držav ter za sovražnika političnih in državnih sistemov Zahoda. »Kapitalisti, berite Marksa, je s člankom na prvi strani pozval Wall Street Journal, biblija in jutranji brevir vseh tistih, ki so kot finančniki in industriji v službi boga Denarja.

»Mars je za poznavanje kapitalizma prav tako pomemben kot Freud za poznavanje psihologije in Einstein za poznavanje sodobne fizike,« je menil ameriški list. Če se Marksovo misel osvobodi dogem tistih, ki so njegovo teorijo razvednotili v »državno ideologijo«, če se pozabi na Marksa, kot so ga mumificirali svečeniki marksizma-leninizma, je Marks nedvomno mislec, ki je veliko vplival na sodobno pojmovanje zgodovine in gospodarstva.

Nedvomno zveni paradoksalno dejstvo, da medtem ko Evropa obravnava marksizem kot relikvijo zgodovine, v ZDA začnajo gledati na Marksa kot ekonomista, ki je znal razbirati tajnosti in težnje sodobne industrijske družbe.

In morda še bolj paradoksalno zveni dejstvo, da z oceno Wall Street Journala povsem soglasja italijanski filozof Lucio Colletti, ki je bil v zadnjih dvajsetih letih ostro kritičen do marksizma in je že v sedemdesetih letih dal filozofsko slovo marksizmu z esejem »Politično-filozofski intervju«. V pogovoru z novinarjem turinske Stampe je Colletti pozdravil stališče ameriškega časopisa kot zelo pomembno. Sicer je Colletti že lani škandaliziral skupino protikomunističnih ruskih intelektualcev s predavanjem o Leninovem materializmu in empiričnem kritizmu, še bolj pa bo presenetil februarja s predavanjem o materialističnem pojmovanju zgodovine, ki ga bo imel, kot je najavljeno, v Neaplju.

Po Collettijevem mnenju je Marks, seveda če se izvzame tiste dele, v katerih se je prepustil revolucionarnemu preroštvu, izjemen zgodovinar in analitik sodobnega kapitalizma. Filozof opozarja na Kapital in še zlasti na poglavja o manufakturi in o industrijski revoluciji, ali pa na Teorije o dodatni vrednosti. Brez Marksovih analiz bi težko imeli jasnejšo idejo o kapitalizmu.

In to je po Collettijevih besedah že v preteklosti spoznal vsaj del evropske kulture. Od Benedetto Croceja, ki je v svojih mladostniških spisih videl v Marksu utemeljitelja zgodovinske-ekonomske sociologije do Josepha Schumpetra, ki je orisal Marksov lik v Desetih velikih ekonomistih.

Colletti tudi meni, da padec komunističnih držav lahko vsaj delno osvobodi Marksa tiste odgovornosti, ki so jo njegovemu delu pripisovali ob gradnji real-socialističnih družb. Po Collettijevi oceni velja Marksa prebirati in preučevati, vendar je v njegovem delu treba vselej jasno ločevati zgodovinarja in znanstvenika od preroka revolucije.

Kaže, da je končno Marksu usojeno, da bo dobil svoje pravo mesto kot zgodovinar in ekonomist. In morda bo v prihodnje, ko bo mimo sedanja najostrejša vihra strasti in ko bodo presežene najhujše posledice zloma real-socialističnih družb, tudi drugim ljudem tega stoletja, ki so v dobrem in slabem zaznamovali zgodovino zadnjih devetdesetih let, usojeno pravo mesto - ne kot nekoč v nebesih, ne kot sedaj v roptarnici - ob trezni kritični analizi njihovega dela. Sedaj pa je, kot kaže, za kaj takega še pre zgodaj.

Nova gledališka revija

Po enoletnem molku je ponovno izšla gledališka revija, že pred šestimi leti vsem znana kot Maska. Takrat je bil njen urednik Peter Božič, sedanjí manager Evromask. Tokratno »drugačno« Masko je pod okriljem ustanoviteljice in izdajateljice Zveze kulturnih organizacij, oblikovala skupina mladih sodelavcev, dramaturgov, novinarjev, kritikov in pod uredniškim vodstvom Maje Breznik in Irene Štaudohar. Čeprav revija povzema nekdanje ime, je konceptualno zasnovana povsem drugače, želi biti informativna in aktualna. Tvori jo različni novinarski žanri: intervju, portret, recenzije, itd. Vsaka številka bo obravnavala poseben tematski sklop. V prvi številki je posvečen Krstu pod Triglavom, gledališkemu spektaklu, ki je bil premierno uprizorjen pred petimi leti. Poleg razmišljanj o gledaliških predstavah iz vseh slovenskih profesionalnih gledališč (Peer Gynt, Noorudhng, Škrlatni, Tugomer ali tisti, ki meri žalost, Idiotova zgodba,...), festivalih (Eurokaz, Mittelfest, Theater der Welt, Theaterfest 91) lahko v rubriki Gledališki spomin preberemo portret znamenite slovenske igralka Marije Vere, ob stodeseti obletnici njenega rojstva, in mini recenzije teatroloških knjig.

Maska je dvomesečnik, izhajala bo v nakladi 1200 izvodov. Kot kaže, je zamišljena kot poskus spremljanja spektakelske umetnosti. Ne le gledališča, ampak tudi plesa in opere, če seveda ta dva pojma ločujemo od »gledališča«. Ustanovitelji očitno jih, saj so revijo podnaslovili z »Gledališče, Ples, Opera«.

Vsaokleto zadnja številka bo namenjena promociji slovenskega gledališča v svetu. Maska je poleg Evromaske, ki izhaja sicer v angleščini in se bolj kot na slovenskem prodaja na ameriškem trgu, edina tovrstna, gledališko specializirana revija v Sloveniji. Njen ponoven prihod je zato še posebej dobrodošel.

M. R.

Boris Pahor v »Figaroju«

Naš pariški znanec Evgen Bavčar nam je pred dnevi poslal fotokopijo intervjuja, ki ga je dal (4. novembra) tržaški pisatelj Boris Pahor znamenitemu francoskemu dnevniku Figaroju. V njem pisatelj govori o svojih literarnih izkušnjah, predvsem pa o položaju v Sloveniji oziroma v Jugoslaviji v polpretekli zgodovini. Omenja »napake« jugoslovanskega režima, pokol 12 tisoč domobrancev in zadnjo »revolucijo« slovenskega naroda.

Intervju pa prinaša tudi izjave, ki se dotikajo nacionalnega vprašanja, pri čemer Boris Pahor predlaga kulturno osrednino Barcelono, Trstom, Ljubljano, Budimpešto...

M. R.

Zadnji Lainščkov roman »Grinta«

O razkrojevanju osebnosti

Novi roman Ferija Lainščka je izšel pri Pomurski založbi, nosi pa kratek in jednat naslov »Grinta«, po eni od oseb, ki umre nekje na polovici romana. A pojdimo po vrsti.

Glavni junak je prvoosebni Ivan Ivan, slikar z umetniškim imenom mojster Hubertus, ki ni nikoli kaj prida slikal, če pa je, je bilo to zelo davno. In Ivan Ivan dobi lepega dne obisk. K njemu pride Silvana (ki je pravzaprav navadna Cila) in za njo še Grinta (ki je v resnici le Gojč). Cila pride s pretvezo nekega starega mojstrovega oglasa za žensko-model. V resnici imata z Gojcem načrte, do možaka olajšata za čim večjo vsoto, kar pa jima pri Ivanu ne more uspeli, saj nima niti prebite pare. Mojster se v Cilo zaljubi, sklene zares začeti slikati. Pride tako daleč, da v napeti situaciji celo pokonča njenega »zvodnika« Gojca. In stvari se razjasnijo. Cila mu je ves čas trosila sladke laži. Gojč ni bil njen zvodnik, ampak nasrečnej, ki je zanjo kradel elektriko in solato; ona sploh ni bila prostitutka; a tudi Ivan Ivan sploh ni nameraval začeti slikati. Le za Silvano mu je šlo. Gojca pokoplje v kleti, potem pa se začnejo more. Gojč se mu neznansko živo prikazuje in terja, naj mu postavi spomenik, naj ga imata rada. Od tod gredo zadeve samo še navzdol. Odnos med ljubimcema se krha, dokler Cila ne zabrede v vodo, se pogrezne in potegne še Ivana za sabo. Pobeg iz sivine ni mogoč, vse izzveni v še zadnji trljaj ljudi, obsojenih na nič in praznino, potem pa se gladina umiri, kot da ni bilo nikoli nikogar tu. Sleda ti ljudje ne zapustijo nobenega.

Ivan se zbudi v bolnišnici. Kriminalist mu pove, da so ga potegnili iz vode. Vendar drugih trupel ni bilo. Ivan vztraja, da je Cilo utopil sam, poleg tega pa da ima tudi v kleti zakopano truplo. Nej gredo in preverijo. Tačas on bolniško sestro samo z uporabo besed pregovori, da mu pokaže dojk. Vse skupaj se spreminja v kratko alegorijo pisatelja. V rutinski zdravniški viziti vidi Ivan ljudi, katerim ga je sestra naznanila. Začne vreščati, da mu zavidajo, ker zna toliko doseči zgolj z nevidnimi mrežami besed. Umirijo ga s sedativom. Skozi sanjske blodnje sliši zdravnike, ki se pogovarjajo, kako da je policijo potegnil za nos. In da je tisti Grinta v resnici njegov oče, umora pa sploh ni bilo. In da je Cila v resnici njegova mati. In tedaj v vodi ogle dala spet uzre Cilo.

Že iz skopega povzetka opazimo, da je Lainšček mojster kompozicije; zelo večje izbira motive in teme in jih kombinira v širše fabulativne sklope. Ko preigrava motiv, kjer se pokojnik oglašuje svoji ljubljeni, a ga ta ne vidi in potrebuje posrednika za komunikacijo z njim (motiv najbrž poznamo vsaj iz filma Ghost s Patrickom Swayzeom v glavni vlogi), opravi Lainšček presenetljiv obrat. Pozornost posveti slepoti zaljubljenega ženske do človeka, ki ga ne ljubi več. Zavrženi ljubimec mora poiskati posrednika, pot do nje - in ta posrednik je

po ironiji usode prav njen novi ljubimec. Kakor že iz povzetka lahko vidimo Lainščkovo kompozicijsko suverenost, tako iz povzetka ne moremo videti, da je tudi izjemen stilist, ki zelo pazljivo izbira besede in sploh dobro obvlada pisateljski material. Pa vendar bralec obvisi na neki način nepotešen. Za kaj gre?

Lainščkovi junaki so vsi po vrsti izpraznjeni subjekti, v njihovem življenju se ne godi nič, kar bi bilo omembe vredno. To so zdolgočaseni, izgubljeni in obupani ljudje, ki sicer životarijo iz dneva v dan, a že dolgo ne vedo več, čemu. Njihova praznosta je zradikalizirana do te mere, da se zdijo bralcu že »karikature od človeka«. Lainšček zelo dobro ponazori topos osamljenca, ki je dolgo predolgo sam in preprosto pozabi, kako se občuje z ljudmi. Odvadi se je stika, odvadi se je prenašati poglede in besede. V to samoto pa avtor nato vpelje prelom in razpoko, to je obisk drugega, prav tako osamljenega posameznika - ženske. Za hip se nam zazdi, da bosta dva izpraznjena skupaj, v tem novem odnosu, ki se gradi, dala kaj več kot zgolj vsoto dveh praznot, a še enkrat se prepričamo, da je nič plus nič še vedno nič. Junaki, ki čakajo samo na impulz od zunaj, od sebe pa ne dajo nobene fige, konec koncev niso vredni česa boljšega kot propada; bralcu se niti zasmilijo ne. Iluzija se torej podre kot hiša iz kart, še več, izkaže se za navad-

no duševno blodnjo. Ves roman se je godil v privatni sferi bolnikov zavesti. Vendar: in kaj potem? Ali to kaj spremeni? Roman je že po sebi fikcija in če ga deklariramo kot zapisnik bolezenskih blodenj, ne postane zato ne bolj ne manj fikcija. Kljub vsemu pa ta sicer klasični prijem lepo zaokroži roman, saj postavi v čisto novo luč vse dotlejšnje dogajanje, vzpostavi namreč dvom, ali je nemara res šlo za psihotične blodnje, v katerih sta nastopala junakova mati (Cila) in oče (Grinta).

Lainšček ohranja, to je očitno na prvi pogled, tudi v »Grinti« nakatere temeljne črte svojega pisanja. Predvsem gre tudi to pot za osrednjo vlogo ženske, za to nedogledljivo bitje, ta moškemu antagonistični, a obenem komplementarni princip, ki junaka kakor za roko vodi skozi usodo in sicer ponavadi naravnost v propad. Tudi ljubezen, kot morda še edina transcendenca, se v Lainščkovih romanih redoma izkaže za slepilo, ki »nam je vsem v pogubo«, in tako je tudi v »Grinti«. Glavni junak ostaja kakor že v »Razpočnici«, tudi tokrat slikar, eden glavnih motivov pa je razkroj osebnosti, ki ga prav tako poznamo že iz prejšnjih Lainščkovih vpisov. Stalnica je tudi samosvoj, iskan, marljivo skonstruiran jezik Lainščkove avtopoetike, ki ga v diapazonu slovenske proze ne moremo zgrešiti. Momentov, ki jih poznamo že iz prejšnjih romanov, - Peronarjev, Raze, Razpočnice - je skratka precej, tako da se zdi Lainšček že domala preveč zvest samemu sebi. Če to ponovimo v obliki retoričnega vprašanja: se začenja morda ponavljati?

ALEKSA ŠUŠULIČ

Evropsko klubsko košarkarsko prvenstvo

Italijani slabo

V evropskem klubskem košarkarskem prvenstvu (bivši pokal prvakov) so včeraj odigrali srečanja 3. kola finalnega dela, ki se za italijanska moštva niso najbolje končala, saj so vsa tri (Knorr Bologna, Philips Milan in Phonola Caserta) ostala praznih rok.

Philips je izgubil proti beograjskemu Partizanu, ki svoje domače tekme zaradi dogodkov v bivši Jugoslaviji igra v Spaniji. Ista usoda je doletela Phonolo, ki se je pomerila z zagrebško Cibono (ta si je za svoj sedanjí "dom" prav tako izbrala Spanijo).

Bolonjski Knorr pa se je pomeril v Barceloni, kjer je doživel dokaj tesen poraz. Izidi:

SKUPINA A IZIDI 3. KOLA				
Makabi Tel Aviv - Antibes	108:103			
Kalev Tallin - Slobodna Dalmacija	88:95			
Cibona - Phonola	95:85			
Barcelona - Knorr	71:67			
LESTVICA				
Cibona	3	3	0	271:238
Makabi	3	3	0	297:283
Knorr	3	2	1	239:231
Barcelona	3	2	1	229:230
Slobodna D.	3	1	2	260:260
Antibes	3	1	2	283:290
Phonola	3	0	3	277:299
Kalev Tallin	3	0	3	248:273

SKUPINA B IZIDI 3. KOLA				
Badalona - Aris	91:69			
Partizan - Philips	86:70			
Den Helder - Estudiantes	91:67			
Malines - Bayer	70:89			
LESTVICA				
Badalona	3	3	0	289:238
Partizan	3	3	0	254:212
Bayer	3	2	1	271:236
Philips	3	1	2	270:261
Den Helder	3	1	2	229:241
Estudiantes	3	1	2	221:240
Aris	2	1	2	230:268
Malines	3	0	3	205:273

Koračev pokal (osmina finala)

Benetton tvegat proti Zadru

TRST — Včeraj so odigrali še zadnje od uvodnih srečanj osmine finala

Koračevega pokala, in sicer med Zadrom in Benettonom (skupina D). Tekma je bila v Trstu, ker Zadar zaradi znanih in tragičnih dogodkov na Hrvaškem ne more domačih srečanj igrati na domačih tleh.

ZADAR - BENETTON 90:96 (45:54)

ZADAR: Gregov 15, Popović 8, Kelečević 10, Šarlija 23, Blažević 9, Petranović 2, Komazec 23, Ridl.

BENETTON: Mian 4, Iacopini 22, Kukoč 9, Pelleciani 17, Generali 4, Viviani 15, Del Negro 25.

SODNIKA: Santrucek (ČSFR) in Tsanidis (Gr.); PM: Zadar 12:14; Benetton 16:18. TRI TOČKE: Zadar 10:20 (Gregov 3:3, Popović 1:3, Kelečević 0:1, Šarlija 1:2, Blažević 1:1, Petranović 0:1, Komazec 4:9); Benetton 6:11 (Mian 0:1, Iacopini 4:5, Kukoč 1:4, Del Negro 1:1). POM: Popović 23'09", Gregov 39'57", Komazec 18'31".

GLEDALCEV: 1.200.

Za uspeh Benettona je bil najbolj zaslužen Del Negro, ki je izvedel odlične akcije. Ekipa iz Trevisa, v kateri je razočaral Kukoč, je celo tvegala, da izgubi že dobljeno tekmo: v začetku drugega polčasa je namreč imela celo 14 točk prednosti, vendar je Zadar, zlasti z meti za tri točke, skoraj ves zaostanek nadoknadil.

Izidi prvih tekem osmine finala:

SKUPINA A: Hapoel Jeruzalem (Izr.) - Racing PB (Fr.) 92:91; Scavolini (It.) - AEK Atene (Gr.) 96:65.

SKUPINA B: Panathinaikos (Gr.) - Cholet (Fr.) 75:84; Il Messaggero (It.) - CAI Zaragoza (Šp.) 97:72.

SKUPINA C: Valladolid (Šp.) - Iraklis Solun (Gr.) 94:76; Hapoel Tel Aviv (Izr.) - Clear Cantù (It.) 104:94.

SKUPINA D: Peristeri Atene (Gr.) - Vitoria (Šp.) 84:87; Zadar (Hrv.) - Benetton (It.) 90:96.

Po prepričljivih nastopih italijanskih ekip v evropskih pokalih

Pri Sampdorii zasijalo sonce

GENOVA — Kaže, da je pri Sampdorii po tolikih viharjih končno zasijalo sonce. Po zmagoviti tekmi proti Crveni zvezdi so se namreč igralci in člani vodstva kluba sestali v Bogliascu, kjer je že več let tehnični sedež Sampdorie, to pa končno v sproščenem vzdušju. Končno je bil povsem zadovoljen tudi trener Boškov (katerega trenerska stolička naj bi se majala, pa se je - kot kaže - spet... utrdila), ki je predvsem pohvalil svoja »dvojčka«: Mancinija in Viallija, ki sta med drugim dosegla vsak po en zadetek. Sicer vsi pozabljajo, da sta oba zadetka padla po grobih napakah branilcev in vratarja in da so pri Crveni zvezdi manjkali ključni igralci (Belodedić, Savičević itd.), vendar je po drugi res, da je v sredo Sampdoria pokazala velik napredek v igri.

Prvenstvo pa je za Sampdorio zanj dokončno zaključeno, saj ima kar neverjetnih enajst (!) točk zaostanka za prvouvrščenim Milanom. Jasno je torej, da se mora povsem posvetiti pokalu evropskih prvakov, in ga po možnosti tudi osvojiti, saj ni v obeh polfinalnih skupinah nepremagljivih ekip, sicer bi bila njena komaj začeta sezona katastrofalna, z vsemi posledicami, ki taka »katastrofa« v Italiji pomeni (popolna sprememba igralskega kadra, trenerja ipd.).

Kaže, da so nastopi v evropskih pokalih »zdravilni« tudi za Genoo in Torino. Genoa se v tej sezoni (po lanskim briljantni) nikakor ni izkazala in »gravitira« proti dnu prvenstvene lestvice, na prvem srečanju osmine finala UEFA pa je celo v gosteh premagala nekdanjega evropskega prvaka Steauo.

Tudi Torino se je v Atenah, po hudih polemikah ob dvojni izključitvi Bruna in Policana na derbiju z Juventusom, oddahnil. »O' animale«, kot »prijateljsko« imenujejo klubske tovariši Pasqualeja Bruna in Policana, sta v Atenah igrala, in to dobro, ter se tako vsaj delno oddolžila svojim navijačem za izključitvi.

Vialli je bil proti Crveni zvezdi še posebno požrtvovalen...

Danes spet za točke svetovnega smučarskega pokala

Moški veleslalom v ZDA

BRECKENRIDGE (ZDA) — Na ameriških smučiških bosta danes in jutri novi tekmi za svetovni smučarski pokal, in sicer moški veleslalom ter slalom. Po izrednem uspehu v prvih dveh nastopih sezone, ki sta prinesla Italijanom pravo zmagovalje (obakrat je zmagal Tomba, a tudi drugi so se odlično odrezali, saj so si poleg dveh tretjih mest izborili še nekaj solidnih uvrstitev), v taboru »azzurrov« razumljivo veje velik optimizem. Zlasti kaže, da so imeli srečno roko, ko so slalomiste poverili skrbi Evana Edalinija, veleslalomiste pa Nemcu Petru Endrassu.

Danes bo na sporedu veleslalom, in sicer na progi Cimarron. Start bo na 3.630 m nadmorske višine, cilj pa na 3.159 m. Prav na račun proge ni manjkalo pritožb, od Girardellija, ki je v prvih dveh nastopih razočaral, do Tombe: »Na polovici proge,« pravi Tomba, »nam že zmanjkuje sapa. Poskusili smo na dveh bližnjih progah, po dveh spustih smo se morali ustaviti.« Na tiskovni konferenci Tomba tudi ni skrival negotovanja zaradi smešno nizkih denarnih nagrad: zmagovalcu so namenili 9 tisoč švicarskih frankov, drugouvrščenemu 6 tisoč in 3 tisoč tretjeuvrščnemu: »Nagrade nekaj zaležejo, če so visoke, kot v Park Cityju,« je dejal Tomba, »sicer si jih lahko tudi obdržijo.«

Tekma bo vsekakor težka. »Videli bomo, kdo se bo najbolje znašel v tem razredčenem zraku,« je še pristavil italijanski as. Dodal pa je, da vse-

kakor hoče na zmagovalni oder, vendar je dokaj miren, saj nima kaj izgubiti.

Vsekakor italijanski tabor ne bo imel lahkega dela, da zadrži napad tistih, ki se bodo hoteli oddolžiti za prva neuspela nastopa. Med temi sta zlasti Girardelli in Furuseth, sila nevarna pa zna biti še zlasti Accola.

Za veleslalom bo Helmuth Schmalzl poslal na progo iste tekmovalce, ki so se izkazali v Park Cityju: Tomba, Spampatti, Senigagliaesi, Polig, Bergamelli, Pesando, Belfrond, Pramotton, Holzer in De Crignis.

Finale Davisovega pokala

Danes Francija - ZDA

LYON — S srečanjem med Guyem Forgetom in Andrejem Agassijem se bo danes začelo finalno teniško srečanje za Davisov pokal '91. Tako je včeraj določil žreb. Doslej sta se igralca srečala samo enkrat, in sicer pred štirimi leti v Los Angelesu. Sledil bo nastop Samprasa in Leconteja, ki se doslej nista niti enkrat samkrat pomerila.

Srečanje dvojic (Forget/Boetsch - Flach/Seguso) bo jutri, zadnja dva nastopa posameznikov (Forget - Sampras, Leconte - Agassi) pa bosta v nedeljo.

V nedeljo za veliko nagrado Lonjerja

Z dirko v ciklokrosu (13.30) KK Adria zaključuje sezono

Lonjerski kolesarski klub Adria pripravlja za nedeljo že tradicionalno dirko v ciklokrosu za veliko nagrado Lonjerja. Tekmovanje je istočasno tretja izmed desetih preizkušenj za dodelitev 15. Trofeje Al Fogolar, meddeželnega tekmovanja v tej športni disciplini, izredno razviti v Venetu, nekoliko manj v F-JK, čeprav ima ta vrsto državnih reprezentantov.

Start lonjerskega ciklokrosa bo ob 13.30, ko bo nastopili mlajši in starejši mladinci ter cikloamaterji na progi preko vaških njiv in poti, kjer bodo morali voziti 40 minut, takoj nato bodo startali amaterji in mlajši cikloamaterji, ki bodo morali voziti 60 minut.

Predvideva se, da bo na startu okrog osemdeset tekmovalcev iz Treh Benečij (Triveneta) in verjetno tudi iz Slovenije.

Med samim tekmovanjem bo, z odlokom tržaške občine, zaprt promet skozi Lonjer od 13.00 do 15.30.

Z organizacijo tega tekmovanja zaključuje kolesarski klub Adria svojo dvajseto tekmovalno sezono, v kateri je požel veliko zadoščenja tako na tekmovalnem področju z okrog petdesetimi zmagami posameznikov in celo vrsto skupnih uvrstitev, kot na organizacijskem sektorju, z nekaterimi najodmevnejšimi dirkami na mednarodnem nivoju. (R. Pečar)

Proti močni postavi Don Bosca

Nezaslužen poraz naraščajnikov Bora

DON BOSCO - BOR INDULES 64:61 (34:37)

BOR INDULES: Verri, Colja 3 (1:2), Kovač, Jogan 16 (1:3), Sancin 1 (1:2), Uršič 6 (2:4), Oberdan 22 (8:15), Pozar 3 (1:2), Veljak, Gregorič 7 (3:4), Lapelj 3 (1:1).

PM: 18:33. 3 TOČKE: Jogan 1. PON: Lapelj (36), Jogan (40). SON: 27.

V zaostali tekmi 5. kola prvenstva naraščajnikov so borovci tesno in nezaslužno izgubili proti močni ekipi Don Bosca. Naši so v prvi četrtini igrali res dobro in so se povsem enakovredno borili proti višjim nasprotnikom. V drugi in tretji četrtini pa so »plavi« zaigrali še bolje in tako bili stalno v vodstvu (49:42 v 30').

Na začetku četrte, zadnje četrtine, pa so naši povsem izgubili glavo in nasprotniki so jim zadali delni izid 17:2. Borovci pa niso popustili in so znižali zaostanek na sami dve točki (61:63 v 39'). Po uspešnem prostem metu Don Bosca so naši imeli še 18 sekund za zaključek akcije, a so v zadnji sekundi za las zgrešili trojko.

Borovce je vsekakor treba pohvaliti za res dobro igro proti drugi sili prvenstva. Pozitivno je še to, da sta se v ekipo po daljši odsotnosti vrnila Sancin in Lapelj. (Matija Jogan)

DEČKI

STEFANEL A - CICIBONA 116:30 (64:13)

CICIBONA: Jagodic, Kazer 2 (0:2), Košuta 2, Štokelj 3 (3:4), Velinski 4, Umek 4 (2:4), Škerlj 2, Cova, Starc 13 (3:6).

SON: 23. PM: 8:16.

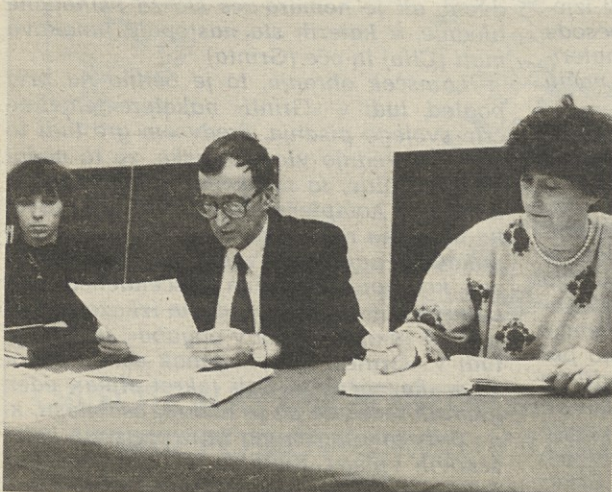
Proti najboljši ekipi v prvenstvu so cicibonaši utrpeli zelo visok poraz. O tekmi ni kaj dosti povedati, saj so nasprotniki stalno višali prednost. Pri naših je manjkala predvsem borbenost. V prihodnjem kolu se bodo Corbattijevi varovanci pomerili z nabrežinsko Lega Nazionale z upanjem, da bodo pokazali, kar znajo. (B.D.J.)

Trofeja Jadran (I. 80/81)

V nedeljo popoldne bo v Novi Gorici 2. kolo trofeje Jadran, in sicer za otroke, ki se še ukvarjajo z minibaske- tom. Po prvem kolu, v katerem sta največ znanja pokazali postavi iz Divače in Nove Gorice, bomo tokrat prvič videli na parketu ekipo Doma iz Gorice in Postojne, medtem ko je moral organizator odpovedati tekmo Bre- ga - Sežana, ker so Brežani že zasede- ni v prvenstvu »propaganda«.

SPORED 2. KOLA: ob 14.00 Dom Gorica - Nova Gorica; ob 15.15 Polet - Sokol; ob 16.30 Divača - Postojna; po- čivata: Kontovel in Bor. (V. Jogan)

Občni zbor AD Bor: atletiko vrniti mladim!

Na slikah Davorina Križmančiča vidimo delovno predsedstvo (levo) in udeležence občnega zbora AD Bor

Občni zbor atletskega društva Bor je brez dvoma dal odgovor na najpomembnejše vprašanje, ki si ga prav gotovo zastavljali ljubitelji kraljice športov: ali po sezoni, v kateri je slovenska zamejska atletika v organizacijsko-kadrovskem pogledu pristala na samem dnu, še obstajajo volja, želja in

upanje v njeno renesanso? Odgovor se glasi: da!

To spoznanje - opravičuje ga prisotnost številnih atletov in staršev na občnem zboru ter navsezadnje sestava novega odbora - je obliži na rane in uteha po porazih, ki jih je atletika doživljala zadnjih nekaj let. Med te rane

in poraze prištevamo v prvi vrsti izredno šibko in neurejeno vprašanje vodstvenega in tehničnega kadra, izgubo kontakta s šolami in odsotnost sponzorjev, zaradi česar je bil celo ogrožen obstoj najboljših v slovenski atletiki. Že sam spisek pomanjkljivosti nalaga novemu odboru tudi nove dol-

žnosti, od uspešnega reševanja katerih bo mogoče njegovo delo tudi ocenjevati. Ta program bo novi odbor začrtal že na prvi decembrski seji, pa tudi na decembrskem družabnem večeru z atleti in starši.

Če pohvalno ni mogoče govoriti o tem odseku delovanja društva, to v veliko manjši meri velja za samo tekmovalno uspešnost, ki je povezana z uspehi enega najboljših atletov v deželi - Igorja Sedmaka, in tekmovalnimi uspehi skupine atletov iz vrst mlajših mladincev, od katerih so nekateri celo oblekli dres deželne reprezentance v tej kategoriji. To naj bi tudi v novi sezoni ostalo jedro tekmovalne dejavnosti društva. »bojni klic« novega odbora atletskega društva Bor bi moral za naslednjo sezono torej biti: vrniti slovensko atletiko mladim, ki smo jim jo leto za letom vztrajno jemali in naposled skoraj vzeli! (I.P.)

NOVI ODBOR ALTETSKEGA DRUŠTVA BOR

RUDEŽ Jasmin, GELFI Anamarija, RUDEŽ Pino, RUZZIER Fabio, ŠVAB Duško, PERTOT Ivek, BEORCHIA France, SEDMAK Gabrijel.

Pomembna slavnost v Gregorčičevi dvorani v Trstu

Predstavili ekipo MZSTE

V sredo zvečer je bila v Gregorčičevi dvorani v Trstu slavnostna predstavitev meddržtevne združene smučarske tekmovalne ekipe MZSTE, katere se je udeležilo veliko število prisotnih. Večer je uvedel predsednik Teritorialnega odbora ZSSDI Livij Valenčič, ki je prisotnim orisal pomen naše združene tekmovalne ekipe, v kateri bodo tekmovali smučarji športnih društev oz. odsekov Brdine, Brega, Devina in Mladine v vseh mladinskih kategorijah.

Valenčič, ki je svoje izvajanje podal dvojezično, saj je bilo prisotnih tudi več italijanskih časnikarjev, je nadalje še navedel letošnje cilje MZSTE, opisal program tekmovalj in predstavil strokovno vodstvo ekipe.

MZSTE si je zadalo kot cilj uvrstitev nekaterih svojih tekmovalcev med prvih pet na pokrajinskem nivoju ter med prvih deset na deželni. »Sicer pa, tekmoval-

nost ne pomeni pri nas vsega,« je še dodal Valenčič. Važno je združevanje, socializacija, sprejemanje delovnih navad. Mladinci se bodo med sezono udeležili 12 tekmovalj, prav tako tudi pionirji, medtem ko se jih bodo cicibani šest. Skupno bo mladina kakih 30 dni na snegu, kar nikakor ni zanemarljivo.

Valenčič je nato predstavil demonstarorja Dušana Videmška ter trenerja Andreja Žvaba in Igorja Vodopivca. Ekipe trenutno še nima sponzorja, ZSSDI pa se je obvezalo, da bo ta problem čimprej rešilo.

Nato je spregovoril načelnik smučarske komisije pri ZSSDI Rado Šuber, ki je poimensko predstavil vseh 13 članov naše tekmovalne ekipe. Demonstrator Videmšek je še opisal tehnično plat priprav. (dj)

Na slikah Maria Magajne: levo - prizor s predstavitev; desno - zbrani tekmovalci MZSTE.

MZSTE - SEZONA 1991/92

Demonstrator:
Dušan Videmšek.
Trenerja: Andrej Žvab in Igor Vodopivec, ki je obennem kondicijski trener.
Koordinator: Rado Šuber.
Zdravnik: Rafko Dolhar.
Blagajnik: Ervin Mezgec.
Tajnica: Sonja Pitacco.

TEKMOVALCI

Baby sprint: Giorgio Pitacco. Cicibani: Kristina Škerk in Borut Bogatec. Pionirji: Fjona Mezgec, Karin Mezgec, Nastja Milič, Jasmina Strekelj, Gabrijel Talotti, Fabio Germani. Mladinci: Francesca Rapotec, Valentina Šuber, Kristjan Volpi, Robert Renčelj.

naše odbojbarske ekipe v mladinskih ligah

MLADINKE

V šestem kolu sta naši ekipe igrali s spremenljivo srečo. Olympia je potegnila krajši konec, Soča pa je zmagala v gosteh.

IZIDI 6. KOLA: Torriana - S. Luigi 3:0, Grado - Soča 0:3, Sagrado - Olympia 3:1. LESTVICA: ARF Allworks 10; Sagrado 8; Soča Scame, Olympia 6; Torriana 4; Grado 2; S. Luigi 0.

SAGRADO - OLYMPIA

(15:9, 15:8, 12:15, 15:7)

OLYMPIA: Bevilacqua, Brisco, Bratina, Corsi, Carrara, De Biasi, Bulfoni, Zotti, Komjanc, Princi.

Mladinke Olympie so v Zagreju stopile na igrišče v preprisanju, da morajo odigrati dobro tekmo in po možnosti tudi zmagati. Žal so tokrat prvič v letošnjem prvenstvu popolnoma odpovedale sprejemavke servisa, saj je nasprotnik samo iz servisa dosegel kar 17 točk. Če temu dodamo še nekaj lastnih napak, potem je jasno, da ni bilo mogoče zmagati. Sicer je treba omeniti, da je bila tekma na trenutke privlačna in zanimiva. (EZA)

MLADINCI

Tokrat je bilo na vrsti predzadnje kolo prvega dela prvenstva. Vodeča ekipa OK Val je počivala, druge dve slovenski ekipi pa sta zmagali. Olympia je gladko pospravila točki, Soča pa je morala iztržiti pozitivni izid šele v petem nizu.

IZIDI 6. KOLA: Olympia - ARF Cremcaffè 3:0; Soča Sobema - Mossa Candolini 3:2; S. Luigi - Torriana 0:3.

LESTVICA: OK Val, Olympia, Torriana 8; Soča Sobema, S. Luigi 4; Mossa 2; ARF Cremcaffè 0.

DEKLICE

Na vrhu razpredelnice stojijo tri ekipe, ki so še brez poraza, slovenski sesterki Soče in Sovodenj pa zaostajata.

IZIDI 3. KOLA: Acli - Sovodnje 3:0; Villacher Bier - Soča Čerimpex 3:0; Villesse - Lib. Gorizia 1:3; Cormons - S. Luigi 2:3. Počivala je ekipa iz Mosse.

LESTVICA: Acli Ronchi, Villacher Bier, Lib. Villesse 6; S. Luigi, Mossa, Lib. Gorizia 2; Sovodnje, Soča Sobema, Cormons 0.

Prihodnji teden se začnejo prvenstva dečkov, prve ženske in moške divizije. Pri dečkih bosta nastopali ekipi OK Val in Olympia, v 1. ženski diviziji bosta sto-

pili na igrišče ekipe Soče Scame in Olympie in v 1. moški diviziji bodo branili slovenske barve OK Val, Naš prapor in Olympia. (Marko Jarc)

UNDER 16 ŽENSKO

VILLACHER BIER - SOČA ČERIMPEX 0:3 (8:15, 5:15, 8:15)

SOČA: Pellegrin, M. in E. Černic, V. in K. Černic, Florenin, Mozetič, Volk.

Sočanke so v ponedeljek osvojile prvo tekmo v letošnjem prvenstvu under 16. Po porazu proti močni ekipi iz Ronk, so naše pokazale proti skromnejši ekipi Villacherja kar dobro igro. Naše so se posebno izkazale v napadu, servis pa ni bil dovolj odločen. Ker so Sočanke stalno vodile, so imele tudi mlajše igralke možnost, da so stopile na igrišče. (S. P.)

Promocijska liga: Dom - Pom

Domovi košarkarji se bodo jutri pomerili z močno peterko Poma, ki je po dveh kolih še nepremagana in je na lestvici prva skupaj z Artejem ter moštvom Senators. V prejšnjem kolu je Pom z lahkoto premagal skromno ekipo Polisontine, ki deli zadnje mesto z Edero in Domom. Belo-rdeče čaka torej težka naloga, čeprav obstajajo dobre možnosti, da jim podvig uspe.

Po sobotnem srečanju, ko so predvsem v prvem polčasu igrali zelo dobro in po- žrtvovalno, bodo domovci gotovo skušali to ponoviti in kljubovati solidnemu nasprotniku. Ekipa je sicer v težavah zaradi negotovosti glede jutrišnje prisotnosti centrov. Kot nam je sam trener Devetak povedal, je v dvomu nastop Prinčiča in Gruzovina zaradi službenih obveznosti. Bric pa bo moral zaradi izpaha ramena v prvi tekmi proti ekipi Villesse mirovati verjetno do novega leta.

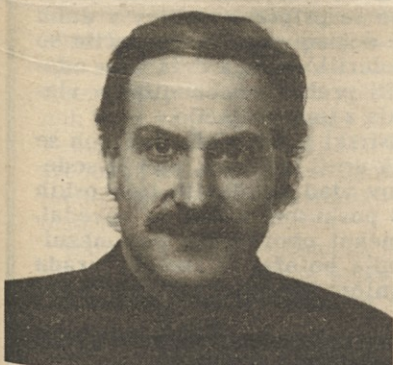
Primanjkuje torej optimalna baza za uspešen rezultat, vendar bodo naši gotovo skušali dati čimveč od sebe in prikazati zbrano ter privlačno igro. Srečanje med Domom in Pomom bo jutri ob 18.30 v telovadnici v ul. Rossini v Trzinu. (AF)

PA ŠE TO...

Iz seznama Krasovih rokometarjev, ki nastopajo v ženski rokometni C ligi je po pomoti izpadla VESNA JAGODIC (letnik 1972, zunanja igralka).

danes igra za vas - danes igra za vas

Walter Bet

Walter Bet (letnik 1952) je igral nogomet v mladinskih vrstah Brega, nakar je bil odbornik pri boljunskem društvu Rosandra. Velik poznavalec italijanskega, pokrajinskega in domačega nogometa, je tudi član glasbenega ansambla Pomlad. Poleg nogometa se zanima še za več drugih športnih disciplin, predvsem pa se navdušuje za kolesarstvo in košarko. Občasno se tudi sam rekreativno ukvarja z nogometom. Prejšnji teden je Nataša Grbec pravilno napovedala sedem izidov.

totocalcio

Atalanta - Parma	X
Bari - Genoa	1 X
Cagliari - Ascoli	1
Cremonese - Fiorentina	1 2
Inter - Milan	1 X 2
Juventus - Roma	1
Lazio - Napoli	2
Sampdoria - Torino	1 X
Verona - Foggia	X
Palermo - Udinese	1
Pisa - Bologna	1 X 2
Leffe - Trento	2
Vastese - Pistoiese	X 2

konjske dirke - konjske dirke

V Montegiorgiu lahko poskusimo bazo s sk. 2, saj je Happy Diamonds dober konj. V sk. X bi omenili Spirit Bena, ki ima dober izhodišni položaj in se lahko izkaže. V sk. 1 treba opozoriti na hitrega Idrja Jet.

Na drugem tekmovalju v Montegiorgiu ima Mis Baltic (sk. 2) dober izhodišni položaj in ga bo, če bo takoj prešel v vodstvo, težko premagati. Paziti pa se bo moral pred Madrigalejem (sk. X), ki se lahko bori za končno zmago. V sk. 1 omenimo The Devila.

V Padovi bo dirka izenačena, saj se lahko marsikdo izkaže. Poskusimo s sk. X, ki ima v Elisirju Pap zelo uravnoteženega konja. V sk. 2 naj omenimo Erbusca, ki je v izvrstni formi. V sk. 1 moramo paziti na Fanfanija.

V Rimu se bo verjetno izkazal Goleador SB (sk. 2), ki ima dober izhodišni položaj in je na tej razdalji favorit. V sk. 1 je zelo sposoben Iacovis, ki bo protagonist, v sk. X pa bi lahko prese- netil Lantigen.

V Milanu bi se lahko izkazal Ismail (sk. X), če ne bo grešil na začetku. Paziti se bo moral pred Liternom (sk. X),

v sk. 1 pa je solidni Estenio, ki nazaduje v kategoriji.

V Firencah je Laiolo Mas (sk. 2) zmagal v podobni shemi in bo seveda skušal ponoviti uspeh. Njegov veliki rival bo Ircoz (sk. X). V sk. 1 pa bi lahko presenetil Ledogo.

DIRKA TRIS

Naši favoriti: L'Egiziana (8), Liceo classico (18), Dodson (19). Dodatek za sistemiste: Estac di Omar (20), Ledatop (10), Icencio (3).

totip

1. — prvi	2
2. — drugi	X 1
3. — prvi	2
4. — drugi	1 X
5. — prvi	X 2
6. — prvi	1
7. — drugi	X 1
8. — prvi	X
9. — drugi	X 1
10. — prvi	X
11. — drugi	X 1
12. — prvi	X
13. — drugi	X 1
14. — prvi	X
15. — drugi	X 1
16. — prvi	X
17. — drugi	X 1
18. — prvi	X
19. — drugi	X 1
20. — prvi	X
21. — drugi	X 1
22. — prvi	X
23. — drugi	X 1
24. — prvi	X
25. — drugi	X 1
26. — prvi	X
27. — drugi	X 1
28. — prvi	X
29. — drugi	X 1
30. — prvi	X
31. — drugi	X 1
32. — prvi	X
33. — drugi	X 1
34. — prvi	X
35. — drugi	X 1
36. — prvi	X
37. — drugi	X 1
38. — prvi	X
39. — drugi	X 1
40. — prvi	X
41. — drugi	X 1
42. — prvi	X
43. — drugi	X 1
44. — prvi	X
45. — drugi	X 1
46. — prvi	X
47. — drugi	X 1
48. — prvi	X
49. — drugi	X 1
50. — prvi	X
51. — drugi	X 1
52. — prvi	X
53. — drugi	X 1
54. — prvi	X
55. — drugi	X 1
56. — prvi	X
57. — drugi	X 1
58. — prvi	X
59. — drugi	X 1
60. — prvi	X
61. — drugi	X 1
62. — prvi	X
63. — drugi	X 1
64. — prvi	X
65. — drugi	X 1
66. — prvi	X
67. — drugi	X 1
68. — prvi	X
69. — drugi	X 1
70. — prvi	X
71. — drugi	X 1
72. — prvi	X
73. — drugi	X 1
74. — prvi	X
75. — drugi	X 1
76. — prvi	X
77. — drugi	X 1
78. — prvi	X
79. — drugi	X 1
80. — prvi	X
81. — drugi	X 1
82. — prvi	X
83. — drugi	X 1
84. — prvi	X
85. — drugi	X 1
86. — prvi	X
87. — drugi	X 1
88. — prvi	X
89. — drugi	X 1
90. — prvi	X
91. — drugi	X 1
92. — prvi	X
93. — drugi	X 1
94. — prvi	X
95. — drugi	X 1
96. — prvi	X
97. — drugi	X 1
98. — prvi	X
99. — drugi	X 1
100. — prvi	X

obvestila - obvestila

SK DEVIN
vabi člane in prijatelje kluba, da se udeležijo jutri, 30. t. m. popoldne delovne akcije v sedežu kluba v osnovni šoli v Cerovljah.

ŠD BREG
organizira zimovanje v smučarskem centru Cerkno od 21. do 28. decembra. Vpisovanje in informacije v telovadnici v Dolini, v ponedeljek, 2. decembra, od 19. do 21. ure ter v torek, 3. decem-

bra, od 19. do 21. ure. Zainteresirani naj se javijo pravočasno, ker so mesta omejena.

ŠZ DOM IZ GORICE
obvešča, da je športna šola za osnovnošolce vsak ponedeljek in sredo, od 15.50 do 16.45 v telovadnici Kulturnega doma.

Telesno vadbo vodi profesor telesne kulture Aleš Bremec iz Nove Gorice. Vpisovanja kar med urami vadbe.

Konec tedna v sedmem kolu košarkarske promocijske lige

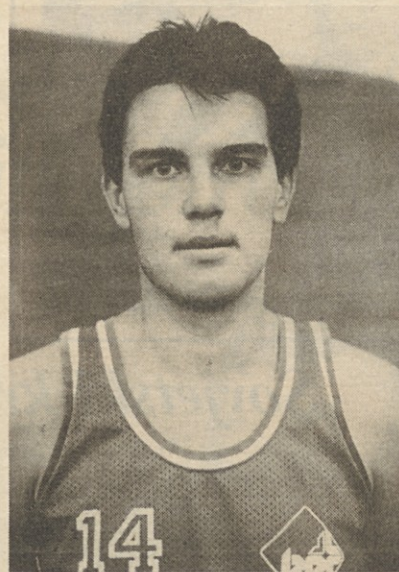
V ospredju St. Azzurra - Bor Radenska

St. Azzurra - Bor Radenska na programu v 7. kolu promocijske košarkarske lige je prvi letošnji »big match«, saj sta obe ekipi še nepremagani na vrhu lestvice. Dosedanji rezultati obeh ekip sta pokazali, da imata malo tekmecev, tako da bo zmagovalac tega dvoboja res na dobri poti za osvojitve prvega mesta, ki pelje v D ligo. Ostali naši predstavniki bodo pred težko nalogo, saj bo Sokol gostoval pri izkušnem Fincantieriju, Cicibona pa bo v goste sprejela Cus, ki razpolaga z zelo homogeno skupino igralcev, po slabem začetku pa so sedaj vseučiliščniki v dobri formi.

V D ligi Kontovel računa na zmago, saj si je v zadnjih dveh tekmah napravil res velike prilike. Tudi tokrat pa Čuku, Paulini in ostalim ne bo lahko, saj jih čaka derbi z Miljskim Interjem, ki se je po dobrem začetku znašel v težavah, tako da je v zadnji tekmi zgubil z zadnjemuvrščenim Interjem 1904. Pri Miljčanih izstopa krilo Fortunati, dobro igrata Perossa in M. Cobbi, trener Parigi pa ima precej težav pod košema, kjer sta Angelica in Manticolo premalo učinkovita.

Za komentar in predvidevanja smo se tokrat obrnili do najboljšega strelca Borove ekipe Andreja Pierija, katerega smo najprej vprašali, kakšno je počutje v ekipi pred tako važno tekmo.

»Vzdušje je izredno dobro, edina negativna točka pa je poškodba, ki jo je na zadnjem treningu utrpel David Barini. Upam, da bo čimprej okreval, težko pa bo nared že v nedeljo, saj mu je oko zelo zateklo. Drugače bi lahko dejal, da smo z uvodnim delom prvenstva zelo zadovoljni, saj nismo še utri-

Andrej Pieri
(Bor Radenska)

peli poraza, počasi pa se v ekipo vključujejo še Bajc, Pecchi in Simončič.

Kako sta se v novi sredini znašla Luciano Poretti in Stefano Pecchi?

»Sprejeli smo ju zelo dobro, isto bi moralo veljati tudi zanj. Vsekakor smo se že prej poznali, obenem sta tudi značajsko zelo v redu, da o kašarskih sposobnostih niti ne govorimo.

Česa oz. koga se najbolj bojiš pri St. Azzurri?

»Njihovo najboljše orožje je obramba in odločnost vseh posameznikov, glede napada pa bomo morali več pozornosti posvetiti Ciriellu, Ziberni in Agostiniju, medtem ko je stari Masala še vedno učinkovit pod košema.

Kdo so še ostali kandidati za prva mesta?

»Po dosedanjih izidih naj bi bil Santos, po mojem pa je nevarnejši Cus, vsekakor vlada v prvenstvu veliko izenačenje.

Napovedi tekem naših predstavnikov:

Jesolo - Jadran: »Pričakujem "najboljši letošnji Jadran", zato bodo naši zmagali brez večjih težav. Protagonist David Pregarc; končni izid: +8.

Inter Muggia - Kontovel: »Kot vsak derbi je tudi ta brez napovedi; Inter Muggia je doslej igral spremenljivo, za soboto pa bo poskrbel Jan Budin. Končni izid: +2.

St. Azzurra - Bor: »Tekma bo nape- ta in privlačna, favoriti pa smo mi. Protagonist bo Stefan Persi. Končni izid: +7.

Cicibona - Cus: »Ekipi sta izredno različni, upam pa v uspeh Cicibone. Protagonist bo Andrej Cupin. Končni izid: +6.

Fincantieri - Sokol: »Nabrežince čaka zahtevna naloga, pričakujem pa zabavno in izenačeno tekmo. Protagonist bo David Starc. Končni izid: +2.

V prejšnjem kolu je Igor Cividari z napovedmi dosegel 28 točk. Lestvica: I. Canciani 51 točk, I. Cividari 28, B. Pertot 25, I. Perčič 20, D. Starc 19. (V.Jogan)

Igralec	Toč.	Tek.	Pov.	Prosti meti	3 T
P. BUZAN	21	5	4,2	3: 5 (60,0)	4
T. CAHARIJA	27	5	5,4	7: 9 (77,7)	—
M. DEVETAK	86	6	14,5	9:20 (45,0)	5
E. DOLHAR	6	5	1,2	2: 5 (40,0)	—
A. GRUDEN	0	4	0	—	—
M. KLANJŠČEK	4	1	4	—	—
M. KOJANEC	65	6	10,8	17:29 (58,6)	—
A. PUPIS	0	1	0	—	—
I. SEDMAK	38	6	6,3	4:12 (33,3)	—
D. STARC	80	5	16	19:32 (59,3)	3
A. TERČON	24	6	4	6:12 (50,0)	4
M. UŠAJ	52	4	13	10:18 (55,5)	6
D. VELUSSI	11	3	3,6	7:11 (63,6)	—
SKUPNO	414	6	69	84:139(60,4%)	22

Igralec	Toč.	Tek.	Pov.	Prosti meti	3 T
A. CUPIN	86	5	17,2	17:29 (58,6)	7
P. FURLAN	20	4	5	4: 8 (50,0)	—
B. JANKOVIČ	2	1	2	—	—
V. JOGAN	88	5	17,6	15:27 (55,5)	11
A. KOVAČIČ	36	5	7,2	14:21 (66,6)	—
P. LIPPOLIS	6	2	3	4: 9 (44,4)	—
B. PERTOT	64	5	12,8	9:15 (60,0)	7
M. PERTOT	69	4	17,2	14:21 (66,6)	7
Š. SEMEN	41	5	8,2	3: 9 (33,3)	—
R. SIMONIČ	10	3	3,3	2: 2 (100%)	—
P. VOLK	15	5	3	3: 5 (60,0)	—
A. TURK	0	1	0	—	—
M. JAGODIC	0	1	0	—	—
SKUPNO	437	5	87,4	85:146 (58,2)	32

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v Sloveniji številka 15 SLT dnevna; mesečna naročnina 300 SLT.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za Slovenijo: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 29. novembra 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Z osvoboditvijo najbrž rešeno življenje mladega ugrabljenca

RIM — V noči na četrtek je policija osvobodila 17-letnega Stefana Giovannettija (na sliki AP), ki so ga neznanci pred mesecem ugrabili v Frascatiju. Agenti so fanta, priklenjenega na cementne bloke, našli v neki jami pri kraju Rocca Priora na območju Castelli Romani, na njegovo sled pa sta jih popeljala moška, ki ju je policija dalj časa nadzorovala zaradi suma, da sta vpletena v ugrabitve.

Stefano Giovannetti je izginil v nedeljo, 27. oktobra zjutraj, medtem ko se je z doma odpravil v bar svojih staršev na osrednjem Trgu Roma v Frascatiju. Še isti večer je družina prejela telefonski poziv neznanca, ki je zahteval več milijard lir odkupnine. Take vsote pa fantov oče govoto ne bi bil mogel plačati, saj je njegov gmojni položaj sicer ugoden, a prav gotovo ne tako rožnat, da bi lahko zbral milijardno vsoto. Preiskovalci so zato poleg hipo-

teze o ugrabitvi za odkupnino vzeli v poštev tudi možnost maščevanja krajevnih nepridipravov, ki so imeli s Stefanovim očetom že več razprtij.

Mladenič je po osvoboditvi preiskovalcem seveda natanko opisal potek ugrabitve, katere avtorja sta bila moška, ki ju Stefano in njegov oče dobro poznata. V Frascatiju sta znana kot »Ramba«, saj filmskega junaka posnemata tudi v načinu oblačenja, ki pa ga imata navedo »obogatiti« z nacističnimi emblemi in medaljami. Glede na to, da ju ugrabljenec pozna, so preiskovalci prepričani, da bi se bila lahko ugrabitve brez plačila odkupnine oziroma osvoboditve končala tragično.

Po uspešni akciji v Frascatiju, za katero je varnostnim organom čestital tudi notranji minister Scotti, ostaja v rokah ugrabiteljev še šest oseb, med katerimi 25-letni Andrea Cortellezzi že skoraj tri leta.

Enajst tisoč britanskih vojakov ni kos naraščajočemu nasilju V Ulstru napetost še narašča V Belfastu včeraj 7 ranjenih

LONDON — V včerajšnji eksploziji avtobombe v središču Belfasta (na sliki AP) je bilo ranjenih sedem ljudi, toda količina postavljene eksploziva je bila tolikšna, da bi prav gotovo prišlo do pravega masakra, če ne bi pripadniki Irske republikanske armade dvajset minut pred eksplozijo obvestili policije, ki je blokirala dostop do območja.

Napetost v Ulstru je izredna in iz Londona so v sredo poslali v Belfast še 500 vojakov, ki so se pridružili enajst tisoč kolegom britanske vojske, ki brez uspeha skušajo obzdati naraščajoče nasilje. Od začetka leta je bilo ubitih že 87 ljudi in oborožene katoliške in protestantske skupine se vojskujejo še naprej.

Pripadniki katoliške Irske osvobodilne vojske pa so v sredo nekaj ur zadrževali ženo in otroke nekega predstavnika konservativne stranke v Belfastu in jih izpustili šele po posredovanju nekega katoliškega duhovnika.

Pri poskusu prevrata v Togu ubitih najmanj dvanajst oseb

LOME — Skupina vojakov je z okupacijo sedeža državne televizije v Lomeju prevzela oblast v Togu in od predsednika Eyedema zahtevala, da namesto Josepha Kokoua Koffigoha imenuje novega ministrskega predsednika. Pri državnem prevratu naj bi bilo po trditvah osebja bolnišnice v prestolnici Toga ubitih najmanj 12 oseb.

Prevratniki so tudi najavili zaprtje državnih mej in letališča v prestolnici, tujim diplomatom pa so priporočili, naj ostanejo v svojih rezidencah. Prepovedali so tudi gibanje v radiju 200 metrov okrog sedeža RTV in vseh ministrstev. Okrog teh zgradb so postavili oklepna vozila.

Od predsednika Eyedema so pučisti v sporočilu, ki so ga prebrali po radiu in televiziji, zahtevali, da za premierja postavi »sposobno in

odgovorno osebo, ki bo v najkrajšem času sestavila ustrezno vlado za pripravo volitev v duhu demokracije in ne demagogije.« V sporočilu so prevratniki še poudarili, da so z državnim udarom označili zrušili prehodno »banditsko« vlado, ki se je »izkazala z improvizacijo.«

Dosedanji ministrski predsednik Koffigoh se je v noči na četrtek vrnil iz Pariza, kjer je sodeloval na vrhu šefov vlad nekdanjih francoskih kolonij. V zvezi s poskusom udara je povedal, da »gre za delo nekaj oboroženih posameznikov« in da »spremlja položaj iz svojega urada skupaj s komandantom vrhovnega štaba, generalom Bonfihom.«

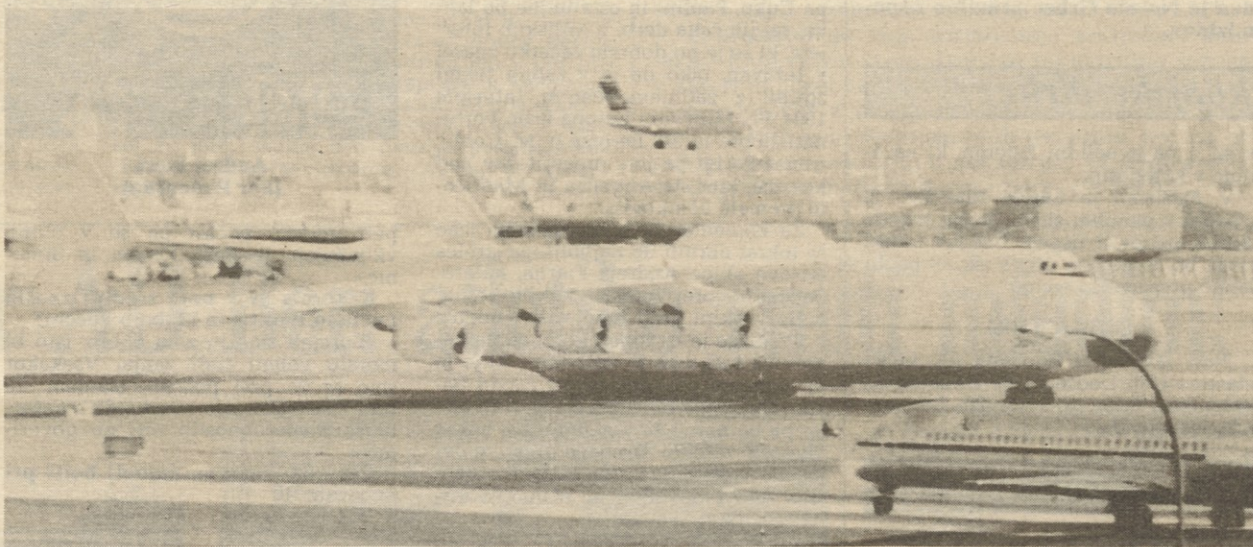
Koffigoh je tudi pozval vse »demokratske sile v državi«, naj se ne pridružijo pučistom.

Finančna straža zaplenila 105 ton tihotapskih cigaret

RAVENNA — Finančni stražniki so v Ravenni izvedli eno največjih akcij proti tihotapljenju cigaret, saj so zaplenili 105 ton tujih cigaret, ladjo z zastavo Hondurasa, sedem tovornjakov in dve osebnih vozila, 17 oseb pa so zaprli. Med njimi je vsa ladijska posadka, ki so jo sestavljali Grki, Egipčani in Tunizijci, vozniki tovornjakov, vsi Francozi, in trije domačini iz Romagne, ki naj bi bili organizatorji prepovedanega posla. Finančni stražniki so tihotapce presenetili na osnovi informacij, ki so jih zbrali med večtedensko preiskavo in ki so se izkazale za povsem pravilne.

Sovjetski krilati orjak priletel po pomoč

Na letališču v Newarku pri New Yorku je pristalo orjaško šestmotorno sovjetsko letalo antonov 225, ki je prišlo po ameriško pomoč prizadetim od eksplozije v jedrski centrali Černobil. (Telefoto AP)

Kmalu nove tablice na slovenskih avtih

LJUBLJANA — Na skupščinski seji Komisije za notranjo politiko so obravnavali le eno vprašanje: nove registracijske tablice in njihova zamenjava. Prva novost so tri nove registracijske označbe, ki jih bodo dodali že znanim osimim. Gre za označbe Postojne (PO), Slovenj Gradca (SG) in Krškega (KK). Minister za notranje zadeve Igor Bavčar, ki je sodeloval na seji, je dejal, da se nova registracijska ureditev pokriva z policijsko - teritorialno ureditvijo, kar bo upravnim organom dodobra olajšalo delo. »Policijska organiziranost se torej ne bo pokrivala z bodočo regionalno ureditvijo države, saj je ne moremo prilagajati vsaki lokalni spremembi,« je poudaril Bavčar.

Minister Bavčar je predlagal, da teh enajst označb na registracijskih tablicah ostane, medtem ko naj bi vsako mesto, kjer je sedež občine, lahko predlagalo svoj grb. Tako bi torej Ptujčan, ki bi svoje vozilo registriral v Mariboru, na tablici imel oznažbo MB, toda grb mesta Ptuj. Komisija je predlog soglasno podprla, a tudi pripomnila, da 17 od 58 občin še nima svojega grba in da bo soglasje o njihovem videzu trajalo še nekaj časa. Nove občinske predloge bodo obravnavali strokovnjaki za heraldiko in oblikovanje, potem pa jih bodo zopet potrdili na sedežih občin.

Po mnenju predstavnikov MNZ, bo treba na zamenjavo registracijskih tablic počakati še približno dva meseca. (STA)

Rast stroškov

LJUBLJANA — Zavod za statistiko Slovenije je objavil, da so se cene na drobno v novembru povečale za 18,7 odstotka v primerjavi z mesecem oktobrom. Cene življenjskih potrebščin so se v istem mesecu v primerjavi z oktobrom povečale za 18,7 odstotka. Če primerjamo letošnji november z lanskim, so se cene na drobno povečale za 208 odstotka in cene življenjskih potrebščin za 201,1 odst.

Če pa primerjamo letošnje enajstmesečno obdobje z lanskim, so se cene na drobno povečale za 103,0 odstotka.

Libija ne bo izročila atentatorjev

TRIPOLIS — Libija ne bo izročila Združenim državam in Veliki Britaniji svojih dveh državljanov, ki sta obtožena, da sta podtaknila peklenski stroj v jumbo letalske družbe Panam, ki je pred časom strmoglavilo pri škotskem mestecu Lockerbie. Libijski voditelj Moamar Gadafi je to povedal v intervjuju za neko evropsko televizijsko postajo in dodal, da med Libijo in ZDA ter Londonom ni dogovorov o izročitvi.

Libija bo prevzela vsako morebitno odgovornost za atentat, če ji bodo dokazali, da je bila vpletena vanj, je še dejal Gadafi, vendar se o tem mora izreči mednarodno sodišče. Kar zadeva odškodnino pa je rekel, da nima nič proti temu, da bi izplačali odškodnino, kar pa ne sme pomeniti, da je Libija priznala svojo odgovornost. Poleg tega pa bi bilo treba govoriti tudi o odškodnini za žrtve libijskega letala, ki so ga Izraelci sestrelili nad Sinajem in korejskega letala, ki pa so ga sestrelili Sovjeti.

V istem intervjuju je Gadafi ostro obsodil ameriškega predsednika Busha, češ da nadaljuje Reaganovo politiko, medtem ko je pohvalil državnega sekretarja Bakerja, ki da ni hudoben kot Shultz in nima niti megalomanskih popadkov kot Kissinger.

Oba Libijca, ki ju ameriške varnostne službe obtožujejo za pokol, pa sta medtem demantirala, da bi bila kakorkoli vpletena v atentat.